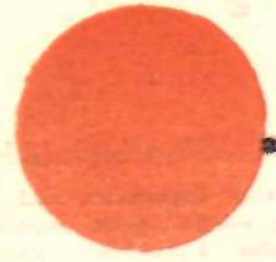

ANT

Bâbîâlî'de
grev
tehditleri

Haftalık Dergi • 22 Ağustos 1967 • Sayı: 34 • 125 Kuruş

ERKEN SEÇİM OYUNU

TÜSTAV

ordudaki terfilerin içyüzü

HAFTANIN NOTLARI

14 ağustos

Kitap toplatıldı

■ Ararat Yayınevi'nin çıkarmış olduğu Çetin Altan'ın "Onlar Uyanırken", Nadir Nadi'nin "İki Sovyet Rusya", Yaşar Kemal'in "İnce Memet" ve Dostoyevski'nin "Mektuplar" adlı kitapları, bir ihbar üzerine Birinci Şube Nöbetçi Müdürü Cemalettin Yılmaz'ın emriyle Beyoğlu'ndaki kitapçılarından toplatıldı. Kitapların tamamen kanunsuz olarak toplanması üzerine yazar Yaşar Kemal, bir basın toplantısı yaparak olayı protesto etti ve "Mahkeme kararı olmadan bir tek kitap toplanamaz. Polis anayasayı çiğnemekte devam ederse demokrasi tehlikeye düşer" dedi.

Terör Kanunu

■ Adalet Bakanı Dincer, Terör Kanunu Tasarısı'nın bütün hazırlıklarının tamamlandığını ve yakında Meclis'e sevk edileceğini İzmir'de açıkladı. Dincer'in açıklaması, yüksek mahkemelerin sosyalizm lehinde verdiği kararlara rağmen, iktidarın terör yolculuğundan vazgeçmeye niyetli olmadığını göstermektedir.

15 ağustos

TİP mitingi

■ Türkiye İşçi Partisi'nin Silvan'da düzenlediği miting, sosyalist hareketin doğu illerinde nasıl süratle geliştiğini açıkça ortaya koydu. Sekiz bin kişinin katıldığı mitingde "Hayallerimizde fabrika bacaları tütlüyor", "Demirel bir temel de doğuda at", "Petrol, bakır, krom bizde, yaşamak sizde" gibi dövizlerde doğulular, iktidarın doğuya ihanetini ortaya koyuyordu. Çok sıkı güvenlik tedbirlerinin alındığı toplantıda TİP Genel Sekreteri Nihat Sargın da bir konuşma yaparak "Tarihte ilk defa milli kurtuluş savaşını vermiş bir millet olduğumuz halde bugün yine emperyalizmin kucağına düşmüş, yarabağın bir ülke durumundayız" dedi ve doğuluları demokratik yoldan mevcut düzeni değiştirmeye davet etti.

Bakanın itirafı

■ Başbakan Demirel bir yandan "nurlu istikbal" nutukları çekerken Ticaret Bakanı Ahmet Türköl de Ordu Ticaret Odası'nda "Bu yıl ağır bir ekonomik kriz olduğu bir gerçektir. Bunun izalesi için çiftçi borçlarının ertelenmesini ve çalışma hukuklarını sağlayacağız" dedi. Eriyen altın stokları, artan fiyatlar, işsizlik ve rejim büranı, bugünkü ekonomik çıkmazın önümüzdeki günlerde daha da şiddetleneceğini göstermektedir.

CIA'ya veto

■ Amerika Ulusal Öğrenci Derneği (NSA) Kongresi'nde konuşan Başkan Eugene Groves, derneğin, Amerikan Casusluk Teşkilatı (CIA) ile tüm ilişkilerini kestiğini, aradaki bütün bağların koparıp atıldığını bildirdi. Bu arada, Washington'daki genel merkez binasının da CIA'nın elinden alındığını belirten Groves, "NSA'nın çetizası temelleleri, öğrenci politikasını yürütme kabiliyetine göre değil, haber alma meselelerindeki kabiliyetine göre seçilmekteydi. İstikbalin genç liderlerine, arkadaşlarına ihanet etmenin bir vatan hizmeti olduğu aşılanmaya çalışıldı" dedi. Amerika'da bile maymunun gözü açıldığı halde, Türkiye'deki kraldan çok kralcılar, hâlâ CIA'ya karşı savaşanları suçlamaya devam ederek ihanetlerini sürdürmektedirler.

16 ağustos

Kıbrıs pazarlığı

■ Yunan Başbakanı Kollas, Kıbrıs'lı yedek subaylar heyeti ile yaptığı görüşme sırasında "İhtilâlin ilk anından itibaren hükümet programında da belirtildiği gibi, milli hükümetin amacı, kayıtsız şartsız Enosis'in barışçı yollardan sağlanmasıdır" dedi.

ÇAĞLAYANGİL

Buna karşılık, Mülkiyet Gazetesi, yabancı basına atfen, Türk, Yunan ve Kıbrıs Hükümetleri arasında üçlü görüşmeler yapılacağını ve Türkiye'ye bir üs verilerek suretiyle Enosis'in sağlanması teklifinin görüşüleceğini açıkladı. İse de, Dışişleri Bakanı Çağlayangil bu söylentilerin asılsız olduğunu bildirdi. Atina Radyosu da, son yayınlarında Enosis'in ilan edileceği günün yaklaştığından söz etmekte ve Enosis aleyhtarı komünistleri suçlamaktadır.

Kürşad'a şamar

■ Sayıştay, AP Samsun Senatörü Fethi Tevetoglu'nun Türkiye'de Sosyalist ve Komünist Faaliyetler adlı kitabının Turizm ve Tanıtma Bakanlığı'nca satın alınmasının usulsüz olduğunu kararlaştırdı. Böylece, devlet parasının nasıl sorumsuzca çarçur edildiği bir kere daha ortaya çıktı.

17 ağustos

Zeytinyağ skandalı

■ İtalya'ya ihraç edilen zeytin yağlarının madeni yağ katılmış olduğu için geri çevrilmesi üzerine piyasada yapılan incelemede vatandaşlara satılan yağların da katkılı olduğu anlaşıldı. Sırf kâr hırsıyla vatandaşların sağlığına kasteden vurguncular hakkında hükümet hâlâ ciddi bir tedbir almamaktadır. Bu konuda bir açıklama yapan Beslenme Uzmanı Doçent Osman Nuri Koçtürk, meselenin emperyalist ülkelerin bir oyunu olduğunu belirterek incelemelerin bu yönden yapılması gerektiğini ıleri sürdü. Koçtürk, hükümet temsilcilerinin ihraçatçı firmaların kuklaları gibi davrandıklarını, âdeta hükümeti yönettiklerini açıkladı. Vatandaşlara karşı işlenmiş korkunç bir cürüm bütün delilleriyle ortada dururken bak-kallar, tüccarlar ve imalatçılar birbirini suçlamakta, hükümet ise hâlâ özel sektöre methiyeler düzmektedir.

Hani yardım

■ Binlerce vatandaşı yersiz yurtsuz bırakan depremin üzerinden bir ay geçtiği halde hükümet felâketzede vatandaşlara hâlâ kredi açmamakta, bu yüzden deprem bölgelerinde sefalet ve perişanlık hüküm sürmektedir. Bir çok felâketzede, hükümetin kredi vandini batırlatınca yetkili kimselerden "kendi başınızın çaresine bakın" cevabını almaktadırlar. Kışın yaklaştığı şu sıralarda geçen yıl Varto'nun başına gelenleri hatırlayan felâketzedeler endişe içinde bulunuyorlar. Öte yandan Adapazarı depreml binaların yıkılmasına müteahhitlerin hırsızlıklarının sebep olduğunu ortaya koyduğu halde, bir müteahhidi liderliğindeki AP iktidarı meseleye hâlâ el koymamaktadır.

Tural'ın değil Atatürk'ün büst

LERİ YAPTIRILIYOR Kara Kuvvetleri Kuruluş Günü dolayısıyla düzenlenen sergide Genelkurmay Başkanı Orgeneral Cemal Tural'ın büstü sergilenmemiştir. Kara Kuvvetleri Sergisi Ordudonatım pavyonundaki büst Orgeneral Cemal TURAL'ın değil, ATATÜRK'ün büstü idi. ANT Dergisinde bu haberi yazan kişi ATATÜRK'ü tanımak istemeyen biri olduğuna göstermiştir. Genelkurmay Başkanı Orgeneral Cemal Tural'ın hiç bir zaman, hiç bir yerde büstü yaptırılmamış ve yaptırılması akıldan dahi geçmemiştir. Bu haberin kamu oyuna açıklanması ANT Dergisinden de beklenmektedir.

Hakkı ŞENYUVA
Kurmay Albay
Gökür, Hük. Mâ. Prof. D. Başk. V.

Zelzelenin tahrip ettiği bölgelerin insanları hâlâ perişan vaziyette, devlet yardımı ulaşıyor

İşçilerle işbirliği

■ Türkiye Mimarlar Odası, önemli bir karar alarak mimarlarla işçiler arasında işbirliğini gerçekleştirdi. Yapı İşçileri Sendikası yöneticileriyle ortaklaşa düzenlediği basın toplantısında Mimarlar Odası Genel Sekreteri Demirtaş Ceyhan, "Yapı işçilerinin kaliteleri sürekli olarak yurt dışına gitmektedir. Sosyal Sigortalar, bu işkolunda çalışanları işçi dahi kabul etmemekte ve sigortaya almamaktadır. Biz kaliteli yapı işçisi yetiştirerek bunlara belge vereceğiz. Ve mimarlar belgeli yapı işçilerini tercihli haleştirecektir" dedi.

Amerika'ya gidiyor

■ Başbakan Süleyman Demirel Sovyet Rusya gezisinden sonra Amerika'ya gidecektir. Hakkındaki söylentiler dolayısıyla direkt olarak Amerika'ya gitmeyi göze alamayan ve bu işi Rusya gezisinden sonraya bırakan Demirel'in seyahati muhtemelen yıla-bundan sonra olacak ve onbeş gün sürecektir. Demirel ayrıca, Romanya ve Irak'a da gidecektir.

Dilligil meselesi

■ "Parti Yasaklarını İnceleme Kurulu", bugünlerde AP Genel İdare Kurulu'nun bir itirazını inceleyerek karara bağlayacaktır. Bilindiği gibi, Yargıtay Başsavcısı, 27 Mayıs aleyhtarı yazılarından dolayı Turhan Dilligil'in partiden ihracını istemiş, AP Genel İdare Kurulu da bu talebe itiraz etmişti. İtiraz kabul edildiği takdirde, 27 Mayıs aleyhtarı yayınların dozu artacak, iş MBK üyelerinin yargılanmasını istemeye kadar varacaktır. İtiraz reddedilirse, AP Genel İdare Kurulu, Dilligil'i ihraç etmek zorunda kalacaktır. Böyle bir karar Demirel'in de işine gelecektir. Çünkü Dilligil, artık Bayar'ın yanında, Demirel'in karşısındadır.

Yaşasın Dolar!

■ Amerikanofil sendikacılığın temsilcisi Türk İş'in Genel Başkan Yardımcısı Hasan Türkay, halen Amerika'da bol dolarlı bir gezide bulunmaktadır. Bu, Türk İş yöneticilerinin Amerika'ya kaçmı-cı gidişidir? Seyahatin gayesi nedir? Açıklanmalıdır.

İzmir Fuarı açıldı

■ 32 ülkeden katıldığı İzmir Enternasyonal Fuarı, Başbakan Demirel tarafından açıldı. Fuar'ın açılışı, her yıl olduğu gibi, bu yıl da iktidarın politik gösteriler yapmasına vesile oldu. Türk ekonomisine hizmet amacıyla kurulan İzmir Enternasyonal Fuarı, bugünkü haliyle ihraçattan çok ithalatı geliştirici ve turistik bir karakter taşımaktadır.

TİP'lilere baskı

■ Çetin Altan'ın "Bornova Savcısı, Lütfen Dinleyiniz" yazısını beyanname haline getirerek dağıttıkları için TİP Si- lifke İlçe Başkanı Avukat Necati Yazar ile arkadaşları İsmet Ören, Yetil Pancaroğlu ve Nazım Yazar "komünizm propagandası" yaptıkları iddiasıyla adliyeye verildiler. Oysaki, Çetin Altan bu yazısını Meclis kürsüsünde aynen okuduğu için suç sayılmaması gerekmektedir. Nitekim yazı bir çok gazete ve dergilerde tekrar yayınlanmıştır. Olay, TİP'lilere karşı baskı hareketlerini yeni bir örneğidir.

DOĞAN ÖZGÜDEN

ERKEN SEÇİM VE SOSYALİSTLER

■ NÖNÜ tarafından ortaya atılan "erken seçim" iddiası, Demirel'in bütün yataclama gayretlerine rağmen, muhakkak ki büyük gerçek payı taşımaktadır. Tarafsız gözlemlere göre, Demirel iktidarı yeni bir genel seçim için iki yıl daha bekleyebileceği durumda değildir. Çünkü "döviz rezervleri sür'atle tükenmekte, altın stoku erimekte, paramın dış değeri düşmektedir. Enflasyonist eğilimler gün geçtikçe kuvvetlenmektedir. Resmen devalfiasyona gitmek, ithalatı kısmak, yatırımların finansmanı için dar gelirli vatandaşın sırtına yeni zamlar yüklemek AP iktidarı için kaçınılmaz hale gelmektedir." Bu ekonomik güçlüklerin iyice açığa çıkacağı 1969 yılında yapılacak bir seçim AP'ye çok oy kaybettirebilir. Buna karşılık, seçimlerin bir yıl öne alınması, AP'ye dört yıllık bir iktidar imkânı daha kazandırabilir. Kaldı ki, AP içindeki hizipleşmeler, başta Bayar olmak üzere eski DP'ilerin iktidar nimetlerinden pay istemeleri de, Demirel'i, "erken seçim"de sağlayacağı başarı ile AP Büyük Kongresi'ne "rakipsiz lider" olarak gitmek düşüncesine itmekte-dir.

■ ERKEN seçim gerçekleştiği takdirde, siyasi partiler, beş ilate üzerinde aynı zamanda mücadele verecektir. Milletvekili seçimi, kısmi Senato seçimi, il genel meclisi seçimi, belediye meclisi ve başkan seçimi, muhtar ve ihtiyar heyetleri seçimi... Görülüyor ki, 1968 seçimleri, Türkiye'de halkın oyuna dayanan bütün yönetim kadrolarına birden biçim verecek mahiyettedir. AP iktidarının bu defa seçime giderken, küçük partilerin meclislerde temsili imkânını sağlayan "millî bakiye sistemi"ni kaldırmak isteyeceğini, hattâ CHP'nin de desteğiyle bunu gerçekleştirebileceğini gözden uzak tutmamak lazımdır. MP, YTP ve ÖKMP bugün fonksiyonları kalmamış, zamanla yok olmağa mahkûm kuruluşlardır. Ama bir yandan CHP'nin egraf tabakasını çekerken, bir yandan da eski DP'ilerle flört ederek AP karşısında "alternatif" olmağa oynayan bir GP'nin gelişmesinin "millî bakiyesiz" bir sistemle önlenilebileceğinde muhakkak ki gerek AP, gerekse CHP yöneticileri birleşmektedirler. Ama her iki partinin de asıl korkusu, gücünü bütün emekçi sınıflardan alan ve en büyük oy potansiyeline sahip bulunan Türkiye İşçi Partisi'nin gelişmesidir. Geçen seçimde Meclis'e 15 milletvekili sokan TİP'i bu defa grup kurmaktan dahi yoksun bırakmak için "millî bakiye"nin kaldırılması, gerek AP'ye, gerekse CHP'ye tek çıkaryol olarak görünebilir.

■ TÜRK sosyalistleri 1968 mücadelesini, pek mümkündür ki, çok ağır şartlar altında vereceklerdir. Sosyalist mücadeleyi yozlaştırmak için ortamın solunu seçenlerin, ellerindeki güçlü propaganda imkânlarıyla ve bu yozlaştırmada kendisi için çıkarlar bulan bir kısım basının desteğiyle sosyalizme yönelen oyları çelmesi en büyük tehliktir. İki yıldır sosyalist muhalefetten yeddi gamarların harçlığı içindeki AP'nin seçim mücadelesinde birtakım "kirli oyun"lara başvurusu da beklenilebilir. Bütün bu tehlikeler karşısında, Türkiye'nin tek sosyalist partisi, tarihi savaşını, sadece kendi imkânları, kendi çabasıyla vermek durumundadır. Seçim öne alınmasa, bir yıl daha sonra yapılsa da şartlar değişmeyecektir. Bu bakımdan, Türk halkının kurtuluşunu TİP'in gelişmesinde görenler şimdiden seçime hazır olmak, bütün imkânlarıyla onun mücadelesine katkıda bulunmak zorundadırlar. Ama bu konuda en büyük sorumluluk, TİP yöneticilerine düşmektedir. Çünkü bu mücadeleyi organize etmek, yürütmek ve başarıya ulaştırmak herkesten çok, onların görevidir.

AMERİKA VIETNAMA 70 BİN ASKER DAHA YOLLADI! (GAZETELER)

— VAY CANINA, BENDEN BAŞKA KİMSE KALMAMIŞ YAVU!..

ERKEN SEÇİM OYUNU

EĞER İnönü konuşmasaydı, daha doğrusu 21 aydır süren sessizliğini yırtmasaydı, İstanbul CHP Bölge Toplantısı da, Bursa'da düzenlenen "CHP Gençlik ve Kadın Öncü liderleri ve Halk Gönüllüleri Yetiştirme Semineri" gibi gürültüye gidecekti...

"Kafasında kırk tülküyle dolayıştıran kuyruklarını birbirine deydirmede" söylenen İnönü, kapanış konuşmasını yapmak için kürsüye geldiğinde, bir süre önceki toplantıdan habersiz olanların söylenecekleri dinlemeye pek niyetli olmadıkları seziliyordu...

Geçmişin kosa bir "durum muhakemesini" yaparak konuşmasına başlayan İnönü "Şimdi ÜHP muhalefettedir, ufukta seçim görünüyor" dedi. Hemen partizanlık ve demokratik rejim konularına atlayan CHP Genel Başkanı, olağanüstü kurultay'daki parçalanmadan sonra sarılan, fire veren, laçka olmuş teşkilatı çabırmaya çağırdı ve bugünkü ekonomik durum konusunda "Başbakan'ın dediği gibi, kemer sıkamada yani bol keseden kalkınma olmaz. Bu her ne şartla olursa olsun para bulmak avuç açmakla olur ve bunu da kimse temel haklarımızı haciz

altına almadan bize temin edemez" dedi...

21 aylık A.P. iktidarı süresince, her karşılaşmasında Başbakan'dan aşırı saygı ve nezaket gören, sert konuşmaktan bu yüzden kaçındığı öne sürülen İnönü, Demirel hakkında verdiği hükmü ise şöyle düellendiriyordu:

Azami müşterekler

— Sayın Başbakan vakit vakit çok ümit veren uyanmaları ve doğru yolu tutmaları bırakarak kesin bir kararla yanlış istikamette ısrar etmektedir.

CHP'nin başarısızlıklarından, genel başkan olarak kendisinin sorumlu tutulması gerektliğini söyleyerek Ecevit ve arkadaşlarına kendini siper eden İnönü, kesin yargılarını şöyle sıralıyordu:

— Demirel Anayasayı değiştirme, Danıştay'ın icabına bakma düşüncesine saplanmıştır. 1966'da AP iktidarı aleyhine yönelecek herhangi bir davranışa karşı Türk milleti silâhli direnmeye çağırılmıştır. Temel Hak ve Hürriyetleri Koruma Kanunu ile iktidar yeniden onbeş yıldaki öğrencileri komünistlik suçlaması ile yankesicilerin arasına göndermeye hazırlanmaktadır.

Ve İnönü, sözlerini şöyle bağlıyordu:

— Bu iktidar önümüzdeki seçimleri kaybetmelidir. Kaybedecektir. Memleketin menfaati ve selâmeti bundadır.

21 aylık susuştan sonra konuşan ve bir hayli ağır konuşan İnönü "Bugünkü görevimiz, tek-rar demokrasiyi kurtarmaktır" diyordu. İnönü'nün bunları söylemesi için bir takım şeyler bilmiş olması gerekiyordu... Demek ki, Türkiye'nin menfaat ve selâmeti, yeni seçimleri AP'nin kaybetmesine bağlıydı...

MİLLET MECLİSİNDE AP GRUPLU (Demirel'in katırı için bir yuh feda ederler mi?)

Ertesi günü CHP Genel Sekreteri Bülent Ecevit ise "Genel Başkan İnönü'nün konuşması ile seçim mücadelesi başlamış oluyor" diyor ve ekliyordu:

— Böyle erken bir seçim kampanyasına girmek bizim iktisadî iliminde değildi.

■ "Erken seçim" üzerine yapılan tahmin ve yorumlar

Parlamentonun tatile girmesinden hemen sonra nöbetçi odacılar teslim edilen siyasî partilerin genel merkezleri, erken seçim haberi ile çalkalandı. Tatillerini yakın yerlerde geçirenler jet gibi Ankara'ya döndüler... AP'nin erken seçime gidebileceğini öne sürenler, Demirel'in 1968 Kasım ayında yapılacak AP Genel Kongresine daha güçlü gitmek, başna dert olan uçları temizlemek, yeni seçeceği kişilerden kurulu bir kabine yapmak, DP'lerden yakasını sıyr-

mak için seçime gidebileceğini öne sürüyorlardı. Karşı tez ise şöyleydi:

— İnönü, olağanüstü kurultaydan sonra ortamın solunu seçen, fakat durgunlaşan teşkilatı canlandırmak için erken seçim haberini ortaya atmıştır.

Perşembe gününü susarak geçiren Başbakan Demirel ve siyasi partiler genel merkezleri, erken seçim üzerine neler söyleyebileceklerini kararlaştırdılar. Demirel, İnönü'nün konuşmasını Ulus gazetesinden, Ege gezisine çıkarken Esenboğa'dan İzmir'e gitmek için bindiği uçakta okumuştur. Perşembe gecesi, Ege gezisine katılan AP'li bakanların da bulunduğu toplantıda, İnönü'nün ortaya attığı erken seçim fikri tartışıldı. Bir buçuk yıllık küskünlükten sonra barışan Mehmet Turgut ile Turhan Bilgin'in savunduğu "erken seçim fikri red" görüşü benimsendi ve Cuma günü Manisa'nın Akhisar ilçesinde konuşan Demirel, İnönü'ye cevap vererek şöyle dedi:

— "Halka inerek hizmet etme şeklindeki anlayışımızı bir seçim hazırlığı şeklinde manalandırmak doğru değildir.

Türkiye'de bir seçim havası esmesi için bir sebep yoktur. Kapalı odalarda iktidar yapma devri, vatandaşın karşısına seçimin seçime çıkma devirleri çok gerilerde kalmıştır."

Aynı gün AP'nin sağ kanat gazetelerinin manşetlerinde ise, Hasan Polatkan'ın eşi Mutahhara Polatkan'ın Adalet Bakanlığı yerin dibine batıran telgrafını metni yayınlanmıştı ve Demirel, DP'nin kalesi Manisa'nın ilçelerinde gezisine devam ediyordu.

■ İnönü'nün konuşması AP yöneticilerini telaşlandırıyor

Demirel, İnönü'nün üzerine gitmekten korktuğunu cevabı ile ortaya koyarken, "kahve dövücüsünün hünk deyicisi" pozuyla Feyzioğlu "Milletvekili seçimlerin öne alınacağını bugünden iddia etmek boş bir kehanettir" diyordu.

Erken seçim haberinden Feyzioğlu kadar telaşlananlardan

Öldürülmek, başka memleketlere gitmek üstüne

BİR iktidar gazetesinin fıkara, akıl yoksunu bir yazarı işi azatlı. Bu adamlar bir ilice kudurdular. Şimdi de Türk yazarlarını ölümlle tehdit ediyorlar. Ne yazıyordu bu uğursuz adam geçen gün: Bir yayın bin şükredin ki sizi öldürmüyorum, diyordu. Bizim politik tarihimize yazar öldürülmüştür. Öldürülenlerin adlarını bir bir yazıyordun. Siz öldürülmüyorsanız, bizim hoşgörülüğümüzden, demeye getiriyordun. Ama canımızı fazla sıkımayın, canımızı sıkarsanız, biz de sizi öldürürüz, demeye getiriyordun.

İktidarın başı Morrison firmasının Türkiye temsilcisi Süleyman Rey de habire halkı muhalifleri aleyhine tahrik ediyor. Halkı kanunsuzluğa çağırıyor. Bizim gücümüz yetmiyor ey bana oy veren halk ayağa kalk, ayağa kalk da sunları öldür, diyor.

Halkı toplan bir cinayete teşvik ediyorlar. Yıllardan, yıllardan bu yana. Ve bütün bu tahrikler karşısında Türkiye Cumhuriyeti savcıları susuyorlar.

Biz çıksaydık da, ey vatansever Türkler, şu burjuvalar vatan hainidirler, leslerini sokaklarda sürüyün onların, köpeklerle atın. Bunlar tarihimize ilk olarak bir yazarı, o şereflili bir ölüm olur. Ama bir insan kompradorların emrinde ölürse, bu ölüm sanırım ki şereflili bir ölüm olmaz.

Şereflili ölmek, diye, alçakça ölmek, diye bir şey var. Milletinin onurunu, bağımsızlığını, kültürünün güzelliğini, tarihini büyüklüğünü korumak için ölmüşse bir yazar, o şereflili bir ölüm olur. Ama bir insan kompradorların emrinde ölürse, bu ölüm sanırım ki şereflili bir ölüm olmaz.

Efendi bizi ölümlle tehdit etme! Bu hem bir işe yaramaz, hem de çok ayıp bir şeydir. Bizi öldürecekleriniz de ne olacak! Halkın bu kutsal ekmeği, mutluluk savaşı bitecek mi? Türk milleti bağımsızlık düşüncesinden vazgeçecek mi? Tarihin hiç bir çağında bağımsızlığın yitirmenisi bir milleti ılgal altında tutmak, sonuna kadar mümkün değildir. Biz olsak da olmasak da Türk milleti kendi işini görecektir. Bağımsızlık düşüncesi, onurlu milletler için büyü- yülü bir gerçektir. Bir dal koparırsan, o kopan yerden milyonlarca dal fıskırır.

Bir de İktidarın başı Morrison firması Türkiye Mümessilli Bay Süleyman demeli ki "Beğenmeyene, beğendikleri yere gitsinler." Bizim dünyamı hiç bir yerinde Mümessilli olduğumuz bir tek firma yok. Bizim beğendiğimiz topraklar Türk toprakları, beğendiğimiz millet Türk milletidir. Ve bütün dünyada da kompradorlar başları sıkınca menalekefi terkedip gitmişlerdir. Çünkü onların dışarıdaki bankalarda paraları var. Halkın yiyecek bir lokma ekmeği yok.

Bu sözler de geriye tepebilir. Teperse de Morrison firması mümessilli için o kadar iyi bir şey olmaz.

Yaşar Kemal

her iki halde de devam etmeyeceğini düşünürüm. AP'nin takip etmekte olduğu iktisadi politika, bunun sonucu olarak içinde bulunduğumuz vaziyet o kadar güç ve çıkmazdır ki, bir erken seçim halk ağzında değildir. AP'nin iktidarı kaybetmesi mu-kadderdir. Çünkü, kurtuluş an-cak bundadır.

■ İnönü, konuşması ile Demirel'in "Seçim oyunu"nu bozdu.

AP Genel Başkanı ve Başbakan olduktan sonra, Bayar'ı ziyaret etmesi yolundaki telkinleri reddeden Demirel, geçtiğimiz hafta içinde aracilar yoluyla, Bayar'a gizli olmayan ve saklanmayacak bir görüşmeye razı olduğunu duyurmuştu. İki, yalnız tarih ve yer tesbitine kalmıştı... Demirel, bu görüşmenin ışığı altında kâr ve zarar hesaplarını yaparak erken seçime karar verecekti. Yoksa, havasını yapmadan "erken seçime gidiyorum" demekle, yüzde ellisi tekrar parlamentoya gelmekten umudu kesmiş AP Milletvekili ve Senatörlerinin onayını almanın mümkün olmadığını Demirel de biliyordu. Kaldı ki, Millet Meclisi Genel Kurulu'nda refüze olma ihtimali de vardı...

İnönü, son konuşmasıyla, Demirel'in seçim oyununu bozmuş tur... Ege gezisinden sonra Ankara'ya dönüp Bayar - Demirel görüşmesini sağlayacak olanların yapacakları arabuluculuk sonucunu beklemeyi ve Sovyetler Birliği gezisinden sonra erken seçimi Amerika gezisi tarihinin açıklanacağı günler içinde ilân düşünen Demirel, tam bir açmazda düşmüştür...

ADALET

■ Sosyalist şoför Yalkın hakkında dava açıldı.

Arabasının üzerine "PROLETTER" kelimesini yazan sosyalist şoför Yalkın Özerden, şoförlere hitaben yayınladığı bir bildiride Türk Ceza Kanunu'nun 312. maddesine göre "sınıfları birbirine karşı tahrik ettiği" iddiasıyla geçen cumartesi adli-yeye sevk edilmiş ve hakkında dava açılmıştır.

Yalkın Özerden'in "Şoför Arkadaş" başlığını taşıyan beyannameyi yayınlamasının sebebi, Kadıköy'de bir takım çıkarcıların ve Sükan'ın polislerinin kendisine karşı baskı ve yıldırma hareketlerine girişmeleri, diğer şoförleri de kendisi aleyhinde kışkırtmalarıdır.

Özerden'in ANT'ta röportajı yayınlandıktan sonra Maltepe'de bir polis memuru, Yalkın Özerden'i çevirmiş, kendisine hakarette bulunmuştur. Bunun üzerine Yalkın polis hakkında dava açmak üzere Savcılığa başvurmuştur. Daha sonra Tugay Yolu'nda bir şoför sosyalist meslekdaşının yolunu keserek ileri geri konuşmuş, hakaret etmiştir.

Yalkın Özerden, bir yandan bu şoförü mahkemeye verirken,

Kızağa kondu gidiyor, farkında değil

Cetin Altan

DEMİREL'in yıldızı doğru dürüst parlamadan sönmeye başladı...

Bir yanda New-York gökdelenleri gibi kat kat yükselen yolsuzluklar... Yüzde elli bir hissesi süresiz olarak Kanada firmasına verilen Telekomünikasyon tesislerinin ihalesi. İtalya'dan geri çevrilen zeytinyağlar. Porselen soygunları. Devlet parasıyla alınmak istenirken Sayıştay'ın reddettiği küfürlü propaganda kitapları. Polisin Anayasayı çiğneyerek toplama hevesine düş-tüğü yayınlar. Anayasa dışı çıktığı anlaşıl-an kanunlar... Tekrar tekrar açıldığı anlaşılan fabrikalar...

Bir yanda Bayar takımının sahneye çıkması...

Menderes'in, Zorlu'nun, Polatkan'ın günlük politikaya sokulmak istenen mezarları...

Bir yandan A.P. içinde boğurandanmaya başlayan şeriatçı takım.

Ve bir yandan Anayasa cephesinin bütün bu olaylar üzerine dikilmeye başlayan gözleri...

Ve bir yandan tükenen döviz rezervleri...

Demirel bütün bunların üstünden bir birini tutmaz iki üç nutukla gelebilecek midir?

Eski Amerikan komisyonesunun durumu bir kavun kabuğuna bastıktan sonra kayıymayın derken ikinci kavun kabuğuna basan talihsiz bir vodvil kahramanına benzemektedir...

Vücudunu dengelemek için açılan kol-ları, sağa sola çarpılan vücuduyla basmak için sağlam bir yer aradıkça boyuna kavun kabuklarına basmaktadır ve bu olay çok hızlı cereyan etmektedir...

Demirel'in sonunu hiç iyi görmüyorum. Seçim rüzgârlarının esmeye başladığı şu

günlerde kazara seçimi kazanırsa herşeyi birden kaybedeceğe benzemektedir.

Türkiye'nin ne yakın tarihini ne siyasi tarihini katien bilmemektedir...

Yalan dolan, parayla oy satın alma, göz korkutma ve polis tertipleri yapmayla sandıktan çıkmanın devlet yönetmek için yeterli olduğunu sanmaktadır...

Ve dipsiz bir kuyuya düşer gibi aldanmaktadır.

Bir eski Amerikan firması komisyonesunun Türkiye devletinin iktidarında uzun süre kalma şansı hiç bir şekilde yoktur...

Demirel iktidarına bel bağlayanlar Türkiye'de daha çürüğü düşünilemeyecek bô dala sardılmaktadırlar...

Demirel'in en arzulanacağı yol seçimlerde bir an önce iktidardan ayrılmak ve tekrar eski komisyonesculuk mesleğine dönerek kendisini unutturmak.

Demirel'in karşısında önünde durulmaz bir fırtına hazırlanmaktadır. Bu fırtına son iki yüz yıl içinde tahtları, sadrazamları, başbakanları yere çalmış olan bir fırtınadır. Barometre her geçen dakika düşmektedir.

— Beni beğenmeyen çeksin gitsin, ben sandıktan çıktım. Türkiye'de 26 milyon patron var gibi sözlerle bu fırtınanın önünde dümen tutulmaz...

Demirel komisyonesculuktan devlet yönetmeye zıplayan ihtirasını dizgilemezse bunu çok pahalı ödeyebilir... Bütün kozları, pek güvendiği Amerika da dahil, yavaş yavaş koz olmaktan çıkmaktadır...

Nadir Nadi'nin de belirttiği gibi Demirel pek yalnız bir adam durumuna düşmüştür. Ve bu tür yalnızlıklar yalnızlıkların en tehlikelileridir. Sonunda kimse tanı-maz ve acımaz olur insana...

Proleter şoför

bir yandan da şoför kardeşlerine hitaben bir bildiri yayınlamıştır. Özerden, bildirisinde özetle şöyle demektedir:

"Ben 34 İN 690. Yalkın Özerden. 16 senelik işçiyim, emekçi-yim, yani ezilen, sömürülen st-nistim. Üç aydır bir minibüsüm olduğundan, küçük bir es-naftım. Ezdirilip hor görülen, 40 Bin Lira borcu olan bir es-naf. Minibüsümün ismi ise PRO-LETER... Bu ismi taktım, çün-kü, sınıfımın bilincine varmış bir sosyalistim. Sizleri benim aley-hime kışkırtanlar, bizleri daha uyutup sömürülerine devam et-me hırslarıyla kıvranan seciye-

sizlerdir. Sağduyumuzu kullanarak hareket edin, bırakın benimle onlar bizzat uğraşsınlar, beni imha etsinler. Beni siz, şoför, siz işçi, siz küçük esnaf kardeşlerime imha ettirmesinler. Benim komünist olduğumu söyleyerek sizi tahrik ediyorlar. Bunu ispat ederek beni hapis-haneye atınlar, güçleri yeterse... Ne siz beni bu yollarda, ne de ben sizleri mahkemelerde uğraştır-ım. Çünkü mücadele sizin mü-cadeleniz. Sizlerin içinde ise bu-nu bilen maalesef çok az. Bu yazıyı bir kaç sefer oku ve arkadaşlarına okut!"

Sosyalist şoför, bu beyannameyi dağıttıktan bir gün sonra, sabahın 5'unda polisler gelerek kendisini evinden alımlar ve Kartal Emniyet Amirliği'ne götürmüşlerdir. Oradan Kartal Savcılığı'na gönderilen Özerden, Savcı tarafından Türk Ceza Kanunu'nun 312. maddesine göre ce-zalandırılması talebiyle mahke-meye sevk edilmiştir. Kartal Sôh Ceza Mahkemesi, hakkındaki tutuklama isteğini reddettiğinden Özerden tutuksuz olarak yargı-lanacaktır.

Özerden'in dağıttığı beyanname hakkında bu kadar hassasi-yet gösteren Sükan'ın polisleri,

sosyalist şoföre insanlık dışı muamelelerde bulunan çıkarcılar ve onların mağaları hakkında, müteaddit şikâyetlere rağmen hiçbir işlem yapmamaktadır. Ama Yalkın'ın mücadelesi Kadıköy'de her geçen gün daha güç-lenmekte ve bir çok şoför, sos-yalist meslekdaşlarının mücadelesine katıldıklarını söylemekte-dirler.

Entellektüel milletvekili!

Bir Türk şoförü kendi-sinin işçi olduğuna araba-sına yazmak istiyorsa, bu-nu komünistlerin tabiri o-lan beynelmül "proleter" kelimesiyle değil, türkçesi olan "işçi" diye yazar. Ne-den komünist Rusların ta-birini yazsın?

TEKİN ERER
(Son Havadis - 16.8.1967)

ANTIN NOTU: Prole-ter kelimesi Rusça değil, Fransızcadır... Ve bunu dahi bilmeyen Tekin Erer de bir milletvekilidir!

AVRADINI...

Bir bizim evi sormuş
Sormayanın avradını ...
Halkı bize karşı kurmuş
Kurmayaın avradını ...

★

Gördüğüne mirim demiş
Ben bir gizli yerim demiş
Her yola girerim demiş
Girmeyenin avradını ...

★

Hakkımızda nutuk çekmiş
Bizi dile verecekmiş
Moskovaya sürecekmış
Sürmeyenin avradını ...

★

O soldur, biz sağız demiş
Yüreğine dağız demiş
Onu yoracağız demiş
Yormayanın avradını ...

★

Birinden sigara yakmış
Üstümüzde duracakmış
Gerekirse YURACAKMIŞ
YURMAYANIN AVRA-DINI ...

AŞIK İHSANİ

TÖS KURULTAYI ANKARA'DA TOPLANIYOR

TÜRKİYE Öğretmenler Sendikası'nın olağanüstü kongresi bu hafta salı gününden itibaren Ankara'da toplanmaktadır.

Öğretmenlerin temel sorunlarının daha keskin hatlarla ortaya çıkması, bu kongrede delegeleri kendi sorunları üzerinde daha ciddiyetle durmağa zorlamaktadır. Bugün için öğretmen topluluğunun karşı karşıya bulunduğu en büyük sorun ise, Türkiye'de emekçi sınıfının büyük ve aydın bir bölümünü meydana getiren öğretmenlerin sömürü düzeni karşısında mücadelelerini yekvücut olarak sürdürüp sürdüremeyecekleri sorunudur.

Acı gerçektir ki, birtakım politik müdahaleler ve kişisel çekişmeler yüzünden bugün Türkiye Öğretmenler Sendikası hiç değilse yüksek kademelerde bir anlaşmazlığa sürüklenmiştir. Yürütme kurulları seçildikten hemen sonra patlak veren anlaşmazlık, TÖS'ü koca zamanda olağanüstü kongreye gitmek zorunda bırakmıştır.

Ortada çeşitli iddialar vardır. Eski yöneticiler hakkında en büyük itham konusu, Tiyatro TÖS'üdür. Tiyatroyu en ilera köylere kadar götürmek iddiasıyla profesyonel bir ekibe kurdurtu-

lan bu tiyatronun sendikayı binlerce lira zarara soktuğu ileri sürülmektedir. Bazı yöneticilerin, toplumen bir örgüt olan TÖS'ün yönetim kadrolarında toplumeçlulukla bağdaşamayacak davranışlarda bulundukları söylenmektedir. Bir kısım yöneticilerin ise şu ya da bu partinin paraleline girerek kendileri için siyasi yatırımlarda bulundukları iddia edilmektedir.

Bu iddialardaki gerçek payı nedir?

Muhakkak ki, en yetkili organ olan TÖS Kurultayı bu iddiaları inceleyerek en olumlu yargılara bağlayacaktır.

Önemli olan nokta, bu iddialar incelenip yargılara bağlandıktan sonra TÖS'ün ileride de birliğini ve gücünü devam ettirebilmesini sağlayacak kararların alınmasıdır. Her toplumeç hareketin gelişme safhasında, bu gibi sürüşmelerin, çatışmaların olması mümkündür. Ama bir toplumeç hareketin sahip çıkardıkları, bütün bu dalgalanmalar içinde o hareketi bölünmeye uğratmadan sürdürmek sorumluluğuyla karşı karşıyadırlar.

Bu sorumluluğun ne derece anlaşılabilirliği ise, yöneticilerin seçimi sırasında kendisini gösterecektir.

Evrensel Barış Şenliği sona erdi

Türkiye Milli Talebe Federasyonu ile bağlı birliklerinin düzenlediği Evrensel Barış Şenliği, geçen cuma günü sonuçlandı. 15'i yabancı olmak üzere 22 grup katıldığı şenlikte, folklor dalında birinciliği Romanya, tiyatro dalında ise birinciliği Yugoslavya kazandı. Şenlikte büyük ilgiyle izlenen topluluklar, gösterilerine Ankara'da da devam etmekteydiler. Resimde folklor gösterileri birincisi Romen Ekibi'nin bir dansı görülmektedir. Folklorlarda Bulgar Ekibi ikinci, Sovyet Rusya üçüncü olmuştur.

McCARTHY'cilik

■ "Kızıl Tehlike'nin Köy Bakanlığı tarafından satın alınmasını Tekin Erer nasıl savunuyor?"

ANT'nın geçen sayısında açıkladığımız yeni kitap skandalı, siyasi çevrelerde büyük tepki yaratmıştır. Fethi Tevetoğlu'nun kitabının Turizm ve Tanıtma Bakanlığı tarafından satın alınmasının "usulsüz" olduğu ve bakanlığın amaçlarıyla bağdaşmadığı Sayıştay tarafından karara bağlanırken, "Kızıl Tehli-

ke" isimli kitabının Köy İşleri Bakanlığı tarafından satın alınmasını AP İstanbul Milletvekili Tekin Erer, görülmemiş bir cür'etle savunmuş, bu skandalı açıkladığımız için dergimize çirkin saldırılarda bulunmuştur.

"Köy İşleri Bakanı'nı Tebrrik!" başlıklı yazısında Tekin Erer, "Köy İşleri Bakanımız Toker'i tebrik ederim. Her gün piyasaya çıkan ve nereden beslendikleri, kim tarafından finanse edildikleri bilinmeyen, sayısız komünizan eserler karşısında, komünist aleyhtarları kitaplara değer verildiği için!.. Benim geçen yıl Ak Yayıncılık Limited Şirketi'ne verdiğim «Kızıl Tehlike» kitabından satın alarak bütün illerde dağıtıldığı için!.. Bunu, aşırı solcu bir dergide okudum ve doğrusu pek memnun oldum!"

Erer, daha sonra dergimizin verdiği bazı bilgileri yalanlamaya kalkışarak "Bu kitabı toptan satın alındığı da yalan olsa gerçektir. Çünkü Bates bayilerinde mevcudu vardır" demektedir.

Önemli olan bu kitabın toptan satın alınıp alınmaması değil, bir bakanlığın, kendi amaçları dışında bir siyasi kitabı, hem de isnad ve küfürlerle dolu bir kitabı hazinenin parasını ödeyerek şu veya bu miktarda satın alarak siyasetle uğraşması yasak olan memurlara dağıttırmasıdır.

Hem şunu da belirtelim ki, "Bates bayilerinde mevcudu vardır" denilen kitabın, bugünlerde 2. baskısı yapılmaktadır.

Ama, herhalde Tevetoğlu'nun kitabının Turizm ve Tanıtma Bakanlığı tarafından satın alınmasını usulsüz bulan Sayıştay, Köy İşleri Bakanı'nın bu tasarrufunu da "usulsüz" sayacak ve milletin parasını son santimine kadar geri alacaktır.

Semirel ayak yolunda «Bize ilim değil, amel lâzım!» dedi

Seçkin Üstün Enik, Yassıhisar'dan bildiriyor

BAŞMÜTEAHHİT Semirel, Kışat Çalışmalarına devam ederek, yanlarında Turizm Acentesi Cihat Kışat ve Emarikan Büyük Elçisi, Ökselans Hart olduğu halde, Eskişehir'de biri leblebiçi, biri de nalbur olmak üzere iki dükkânla resmi arabasının sağ arka camını işletmeye açtıktan sonra, Yassıhisar'a müteveccihen hareket etmiş ve Ayakyolu üzerindeki Mobil Oil benzin istasyonunun iki yıldır kullanılmakta olan iki alafıranga helâsının açılış töreninde hazır bulunmuştur. Kalabak bir hacetçi kitlesine hitaben verdiği veciz nutukta Süllüman Semirel kalkınma felsefesini izah etmiştir.

"Biz sandalye peşinde değiliz, arkadaşlar," diye söze başlayan Başmüteahhit, sözünün gerisini şöyle getiremiştir: "Dediğim gibi, biz sandalye peşinde değiliz. Bu, vatan hizmetinde, bu ilin hâkır yestehlediği çoraklarda, bu alâhın sıcağında fellek fellek dolayıp, hababam kordela makaslanamadan belli değil mi? Tınan olsun şu çıplak, ama gımsız başını kışmağa vakit bulamıyorum. Ayıptır söylemesi, iki gün oldu ayak yoluna gitmiyeli. Onun için koştum buraya, hem bir vatan hizmetini, hem bu hizmetini birlikte göreyim diye. Gerçi biz, dediğim gibi, sandalye peşinde değiliz, ama oturmağa kalkınma içindeki mühim mevkinin de idrak etmişlerdiniz. Çünkü oturmadan kalkınamazsınız, beyler! Bazı işler vardır ki ayakta yapılamaz, mesela bu iş. Ama biz vatandaşlarımızın artık yere çömelerek aptest bozmasını da istemiyoruz. Yirminci asırda böyle şey olmazmış, beyler! İşte bu gördüğünüz, ortası delik, beyaz boyalı nesne, nasıl bir kalkınma felsefesi güttüğümüzün belâğ bir izahıdır. Bu tesis nurlu istikballere doğru yolcu-

luğunuzda diktığımız yeni bir âbidedir, bir kubur âbidesidir. Bu tesis, Emarikalı dostlarımızla işbirliği içinde, Türkiye'nin medenileşme dâvasını nasıl ikına sıkına yürüttüğümüzün delillerinden biridir. Ama bazı muzır unsurlar, bir takım solcu kâfirler gördüğümüz hizmetlere gölge düşürmek gayretli içindedirler. Böyle iftakerlere bu memlekette yer yoktur. Bizi beğenmiyorlarsa çıkıp gitsinler dışarı! Çıkanazlar, ama, dışarı, çünkü munkabızdır. Hak derler, hukuk derler, ilim derler. Oysa bize ilim değil, amel lâzım, arkadaşlar! Elle tutulur, gözle görülür eserler yaratmak lâzım, arkadaşlar! Amel denen budur, işte! Yani biz..."

Sayın Semirel nutkunun bu noktasında ne demek istediğini daha belirli bir şekilde anlaşılabilmek için, daha fazla dayanamıyarak, koşar adımlarla tesisin kapısına seyrirmiş ve ardından kaybolmuştur. İki dakika sonra yeniden ortaya çıkan Başmüteahhit, gülererek, "Biz, işte, ilmi böyle amel ettik!" demiş ve sifonu çekerek tesisi işletmeğe açmıştır. Başmüteahhit, yakında bitirilecek olan kadınlar kısmının açılış töreninde de hazır bulunacağını müjdeledikten sonra, ikindiyin açacağı üç açmaz, kazacağı dört kuyu, dikeceği altı inçir ve devireceği sekiz çam bulunduğunu beyanla, özür dileyerek, tören yerinden ayrılmıştır.

Davetliler tesisin aralığında kendileri için kurulmuş olan sofrada yiyip içmiş ve törenin derin mânâsı üzerinde görüş teatisinde bulunmuşlardır. Bu arada Emarikan Büyük Elçisinin Türkçe "Vecâ" kelimesinin Emarikanca "W.C." ibaresinden geldiği yolundaki ince nüktesi hazırnu kahkahalara garketmiştir.

Can YÜCEL

GENÇLİK VE BARİŞ

Ferruh Doğan

Evensel Barış Şenliği'ne merhaba...

FETHİ NACİ

YÜKSEK öğrenim gençliğinin her yıl düzenlemeyi gelenek haline getirdiği "Uluslararası Kültür Şenliği", bu yıl adını değiştirdi: "Evrensel Barış Şenliği". Şenlik düzenleyicilerinin yayınladıkları "Barış" dergisinde Mehmet Ulusoy, "Yabancılaşmış bir dünyada, yabancılaşmış bir barışı kabullenmekten, bu dünyanın değişimi ve insanca yaşanacak bir dünyanın kurulması için yapılacak kavgaya bir çağrıdır bu gençlik," diyor.

Türkiye, sosyalizm tartışmalarının yapıldığı ama barış sözünün edilmediği, sosyalizmle barışın derin bağlantısının üzerinde durulmadığı bir garip ülke. Oysa yeryüzünde barışın gerçekleştirilmesi çağımızın en önemli meselesidir. Buna rağmen bu konu öylesine ilginçimizin dışında tutuluyor ki barıştan söz açan bütün haberler ilgisizliğimizin duvarında param parça oluyor, bir türlü bağlantı kuramıyor düşünce hayatımızda.

Oysa şu yirminci yüzyılda savaş yüzünden insanlığın çektiklerini düşündükçe ürpermek elde değil. İki dünya savaşında ölen ve sakat kalan insanların sayısı 80 milyon! Birtakım istatistik uzmanlarının hesaplarına göre, yirminci yüzyılın ilk yarısında, 1900 - 1953 yılları arasında, savaşlar ve savaş hazırlıkları için yapılan masraflar astronomik rakamları buluyor: 4.000 milyar dolar! Bu para ile insanlığın hayrına neler yapılabilir... Bu konuda yapılan hesapları okurken, kişi, yirminci yüzyılı olmaktan utanıyor: Bu para ile yeryüzünde yaşayan bütün insanlara elli yıl bedava ekmek verilebilirdi. Bu para ile 500 milyon aileye, yani aşağı yukarı yeryüzünde yaşayan ailelerin üçte ikisine konforlu meskenler yapılabilirdi...

Ne var ki kapitalist sistem, ekonomik ve politik gelişmelerini çözebilmek için silâhlanma yarışına ve ekonominin askerileştirilmesine başvurmak zorundadır. Ekonominin böylesine askerileştirilmesi, çağdaş tekelci kapitalizmin başlıca gelişmelerinin kesinleşmesiyle açıklanır. Bu gelişmelerin somut ifadesi, imal ettiğini satabilmek meselesidir. En büyük tröstler, devletten koparacakları savaş siparişleriyle bu meselenin üstesinden gelmeye çalışırlar. Emperyalist devletlerin savaş hazırlıkları için yaptıkları muazzam masraflar, belirli bir süre için, sürüm meselesini yani ürettiğini satabilmek meselesini çözer gibi olur. Nitekim İkinci Dünya Savaşında, 1940-1943 yıllarında, Birleşik Amerika'nın sanai üretimi yüzde 90 ve imalat sanayinde çalışan işçilerin sayısı yüzde 70 artmıştır. 1950 yılında Kore savaşı Birleşik Amerika'nın sanai üretiminde yeni bir artışa yol açmıştır. Ve şimdi de yığıt Vietnam halkının üzerine yağın bombalar Amerikan ekonomisine rahat nefes aldırılmaktadır. U Thant istediği kadar "Vietnam halkı millî kurtuluş savaşı yapıyor" desin, Başkan Johnson "Ben aynı kamda değilim" demekle ısrar edecektir.

YERYÜZÜNDE evrensel barışın kurulamayışının temel sebebi, kapitalist sistemin etkinliğinin devam etmesidir. "Batılı insan-doğulu insan" gibi

ayrımalar yaparak, bu ayrımlardan hareketle barış ve savaş meselelerini açıklamaya kalkışmak güfünçtür. Çünkü barış ve savaş, bir coğrafya meselesi değil, bir sistem meselesidir. Bunun içindir ki barış için savaş, emperyalizme karşı savaşın ayrılmaz bir parçasıdır. Ve emperyalizme karşı savaş, yalnız emperyalizmin ezdiği az gelişmiş ülkelerde değil, emperyalizmin hüküm sürdüğü gelişmiş kapitalist ülkelerde de yürütülmektedir.

Barış meselesi, İkinci Dünya Savaşından sonra, oldukça soyut bir biçimde ele alınıyordu. Çağımızın temel gelişmesi olan kapitalizm-sosyalizm gelişmesinde, sosyalizmin barıştan yalnız kazancı olduğu ilkesinden hareket ediliyor, barış meselesi bu açıdan önemseniyordu. Oysa sömürge halklarının emperyalizme karşı açtıkları millî kurtuluş hareketlerinden sonra "barış" sözü yeni içerikler, yeni anlamlar kazanmaya başladı; soyuttan somuta doğru bir gelişme oldu. Bugün Amerikalılar defedilmedikçe Vietnam için elbette "barış" diye bir şey düşünülemez. Cezayir'den Fransızlar defedilmeden, Türkiye'den istila kuvvetleri defedilmeden düşünülmeyişi gibi! Bunun içindir ki barış sözü, artık emperyalizme karşı savaş, millî bağımsızlık sözlerinden ayrı düşünülemez.

TÜRK yüksek öğrenim gençliğinin bu şenliği düzenleyen örgütleri "Evrensel Barış Şenliği" adını seçmekle elbette iyi etmişlerdir. Barış üzerine yapılan konuşmalar "barış" meselesine dikkati çekmekte yararlı olabilir. Bir savaşta -emperyalizme hizmet için, kartellerin ve tröstlerin kasaları gışsin diye yapılacak bir savaşta- en çok kaybedecek olanlar gençlerdir. Bunun için gençliğin barış meselesine büyük önem vermesi yerindedir. Ne var ki bu Şenliğin bu yönde de başarılı olması birtakım ön çalışmaları, ön hazırlıkları gerektirirdi. Barış, soyut bir kavram değil, somut bir gerçektir. Hele Türkiye'de! Bunun için, barış meselesinin çeşitli somut belirtilerini dile getiren konular, meseleler üzerinde daha önceden gerekli çalışmaların (Okurumlar, konferanslar, seminerler, yürüyüşler, mitingler...) yapılması gerektirdi. O zaman, "Evrensel Barış Şenliği", folklor ve tiyatro gösterilerinin dışında da bir anlam kazanacak, amacına daha yaklaşıcağı. Şimdilik, Abidin Dino'nun deyişiyle, "İstanbul'da bir araya gelen millî kültürler, rengârenk ve kardeş bir mozaik yaratıyorlar." Bu da elbette güzel bir şey. Ama "Evrensel Barış Şenliği"nin bir çeviri olmaktan kurtulması, Türkiye'de de yaşanan bir gerçek haline gelmesi Türk yüksek öğrenim gençliğinin "barış" meselesine gereken önemi vermesiyle mümkün olacaktır. Adım atılmıştır. Şimdi, gelecek Şenliğe kadar önümüzde uzun bir yıl vardır. Aydın gençlik, bu bir yıl içinde "barış" meselesini -Türkiye'nin bağımsızlığı ve kalkınmasıyla son derece yakından ilgili olan bu meseleyi- mümkün olduğu kadar geniş çevrelerin meselesi haline getirebilir. O zaman "Evrensel Barış Şenliği", adını hak etmiş olur.

Orduda emeklilik ve terfilerin içyüzü

PARLAMENTO tatilde, siyasi partiler yaz uykusunda, hükümet temel atma ve kordela kesme törenlerinde ise ve bir de aylardan Ağustos ise, Ankara'lı bir gazeteci için en ilginç konu 30 Ağustos'ta açıklanacak Silâh Kuvvetleri terfi listelerini önceden ele geçirebilmektir. Her yıl Ağustos ayının başından itibaren, terfi edecek general ve albaylarla ilgili haberlerin gazetelerde yer alması alışılmıştır. Fakat, 1967 Ağustos'unu geçmişlerden ayıran 10 Ağustos'ta Resmi Gazete ile yayımlanarak yürürlüğe giren yeni Türk Silâh Kuvvetleri Personel Kanunudur.

Askeri personele 270 - 1650 lira arasında zam sağlayacak kanunun, bütün dikkatleri üzerinde toplayan kıt'a ödenekleri ile ilgili hükümleri 1 Aralık 1967 tarihinde, aylık, mahrumiyet yeri ödenekleri ile öteki mali hükümler ise Devlet Personel Kanunu ile birlikte yürürlüğe girecektir. Kıt'a tazminatının tavanını teşkil eden 1650 lirayı Orgeneral ve oramiraller tabanını teşkil eden 162 lirayı ise jandarma çavuşu ile uzanan çavuşlar alacaktır.

Başkanlığı'na vermiştir. Gerekli araştırmalar yapılmadan masa başında hazırlanan tasarı üzerinde, özel ihtisas komisyonunda sert tartışmalar geçmiştir. Bazı üyeler görüşlerini ve itirazlarını yazılı olarak tasarıya eklemişlerdir.

Yeni dönemde parlamentoya verilmesi ve yılbaşında yürürlüğe girmesi beklenen tasarı, memurları öğretimlerine göre sınıflara ayırmıştır. Yüksek öğrenim görenler iki, lise mezunları 3, ortaokul mezunları 4 yılda bir terfi edebileceklerdir. Ve kanunun yürürlüğe girmesinden sonra ortaokul mezunu olmayanlar devlet memuru olamayacaklardır. 146 bini ilkökul diplomalı, 70 bini okur-yazar 210 bin memurun şimdilik tasfiyesi düşünülmemektedir.

Memur aylıklarına esas olacak göstergelerin tabanı 70'den 100'e çıkarılmış, tavanı ise bin olarak bırakılmış, 100 ile 1000 arasında 16 derece tespit edilmiştir.

Ek görevlerin devamını sağlayacak yeni tasarı, işe göre adam ve masa sorumluluğu prensiplerini getirecektir.

Tasari metnini inceleyenlerin belirttigine göre, bu da birincisi kadar ba-

demeyen general ve amiraller emekliye sevkettir. Bunlardan kadrosuzluk sebebi ile terfi ettirilmeyerek emekliye sevk edilen general ve amirallere emekliye sevk edildikleri tarih ile bulundukları rütbenin yaş haddine kadar olan sürenin her yılı için rütbe maaşının bir aylığı tazminat olarak verilir. Ve bundan vergi kesilmez. Bu suretle verilecek tazminat iki aylıktan az olamayacağı gibi, sekiz aylıktan fazla da olamaz. Kadrosuzluk sebebi ile terfi edemeyen ve yaş haddinden önce emekliye sevk edilen albaylara da yukarıdaki hüküm aynen uygulanır.

General terfileri

Kanunun general sayısının yüzde 1,5 olarak donduran hükmünün uygulanması ile ilgili geçici maddelere göre, kormuta kademelerindeki sışkinlik 1970 yılına kadar giderilecektir. Yüksek Askeri Şura'nın alacağı kararların ışığı altında 30 Ağustos'ta açıklanacak terfi ve emekliye sevk listelerindeki rakamlar geçen yıllara nazaran çok kalabalık olacaktır. Halen Türk Silâh Kuvvetleri içinde terfi bekleyen 164 albay vardır. Ve kanun gereğince bunlardan ancak 34'ü terfi edecek, kalanı emekliye sevk edilecektir. Aynı şekilde normal sürelerini doldurmuş olup emekliliği gereken korgeneraller Nazmi Karakoç, Refet Ülgenalp, Reşat Mater ve Korumiral Haydar Olcay, terfileri gereken korgeneraller ise Haydar Sükan, Kemal Atalay, Resit Pasin'dir...

Kara kuvvetlerinden Enver Eralp, İlhami Barut, Burhan Ercan, Kamil Güzey, Hamza Görgüç, Kemalettin Eken, Hava Kuvvetlerinden Cemal Ertan, Süleyman Tuncel, Emin Alpbara ya Korgenerallige terfi edecek ya da emekli olacaklardır. Aynı durumda bulunan Tümamiraller ise Sezai Örkunt, Turgut Kunter, İsmail Sarkey ve Kemal Kayacan'dır. Henüz terfi ya da emekli olacakları belli olmayan tuggeneral ve tuğamiraller şunlardır:

Ziya İşközlü, Emrullah Gürkan, Orhan Süerdem, Hamza Günalp, Nedim Dikmen, Etem Baykara, Hakkı Yaşnok, Mustafa Engin, Enver Çakıroğlu, Selahattin Çınar, Kemal Erkan, Şecattin Kuloğlu, Hayri Yalçınar, Zeki Türkmenoğlu, Kenan Evren, Ahmet Tosun, Ferit Erdoğan, Haşmet Alptekin, Nurettin Ersin, Hamdi Ertuna, Mustafa Gökben, Ahmet Salur, Muzaffer Kınıklı, Necati İnan, Fikret Elbüzim, Hamdi Ertuna, Haydar Kıpçak, İhsan Göksek, Atif Erçikan, Aslan Öner, Niyazi Gül, Sıtkı Sengel, Semih Alaybeyoğlu, Mehmet Erziler, Kemal Zeren, İrfan Özaydın, Kemal Göker, Cemal Engin, Hulusi Kaymaklı.

Tuğamiraller, Necmettin Sönmez, Mehmet Gökengin, Hilmi Fırat, Bülent Ulu, Sait Kurçukan.

Anayasaya aykırı

Merak konusu olan ve üzerinde durulan nokta, tümgenerallik süresini doldurmuş, geçen Haziran ayında düzenlenen Harp Oyunlarında başarı gösterip üst rütbeye terfi hakkını kazanmış Tümgeneraller arasında yapılacak elemelerdir.

Sızan haberler, general oranını yüzde 1,5'a indirmek için yapılacak eleme za-

Yeni Askeri Personel Kanunu'nun çıkmasından sonra orduda terfi, emekliye sevk ve tayin işlemleri bir problem haline gelmiştir. Yukarıda, bu konuda hararetli çalışmalar yapıldığı Deniz ve Hava Kuvvetleri karargâhları ile Genelkurmay Başkanlığı binası görülüyor.

Askeri Personel Kanunu ve terfiler konusuna değinmeden önce Devlet Personel Kanununun durumu üzerinde durmak lazımdır.

Mali hükümlerinin uygulanmasına imkân bulunamayan 657 sayılı Devlet Personel Kanununu değiştirecek tasarı üzerindeki çalışmalar ilerlemektedir. Bir süre önce kurulan özel ihtisas komisyonu çalışmalarını bitirerek 657 sayılı Devlet Personel Kanununun yerini alacak tasarıyı Devlet Personel Heyeti

şarısız bir kanun olarak kalmaya mahkumdur.

Türk Silâh Kuvvetleri Personel Kanunu'nun, ilerde uygulanacak bir kısım mali hükümleri bir yana bırakılacak olursa, getirdiği en büyük yenilik, orduda her yıl küçük çapta emeklilik işlemi yapılmasını getirmesidir...

926 sayılı Türk Silâh Kuvvetleri Personel Kanununun 49'uncu maddesinin (F) fıkrası şöyledir:

— Bekleme süreleri sonunda terfi e-

Çetin Altan'a Gelen Emekçi Mektupları

Müşür KAYA CANPOLAT

Çetin Altan son kitabında (*), kendisine gelen emekçi mektuplarından 80 tanesini yayınladı. Kitabın önsözünde, bunları binlerce mektup arasından kura ile seçmek zorunda kaldığını, bir gün hepsinin yayınlanacağına inandığını ve Türk sosyalist tarihinde özgün belgeler olduğunu özellikle belirtir yazar yine kitabın bir yerinde "Burada benim duyduğum ve hiç bir şey karşılığında değişmiyeciğim kıyanc o mektuplara muhatap olarak seçilmiş bulunmamdır" diye yazmaktadır.

Gerçekten de bu mektuplara muhatap olmak, bu mektupların yazılmasına sebep olmak Türkiye'de devrimci mücadeleye katkıda bulunmak demektir. Bu mektupları hak ettiği için önce Çetin Altan'ı kutlarız. Ancak bu mektuplara inanan ve bu mektupların dahi Çetin Altan tarafından yazıldığını iddia eden beyinsizlerin bulunduğunu da haber veririm.

Asık İhsanî'nin şiirlerini kendisinin yazdığına inanan ve illâ da bu şiirleri eli kalem tutan bir aydına yakıştırmaya çalışan çevreler elbette bu mektuplara da inanmayacaklardır. Çünkü halkın yaratıcı gücüne inanan bu çevreler, Asık İhsanî'nin bu şiirlerin yaratıcısı olduğuna akılları ermez. Böyle mektupların yazarlarının halktan birileri olacağına inanamazlar. Daha doğrusu halk asıkları böyle şiirler yazmaya başlarsa, halktan kişiler, okuması yazması lot köylüler, eli yeni kalem tutan işçiler böyle mektuplar döktürmeye başlarsa, ağalar beyler hayra yorumazlar bu gidişi. Önce bu şiirlerin tek başlarına kalmış aydınlar tarafından kaleme alındığını yaymaya, imkân ölçüsünde halka mal etmemeye çalışırlar. Bu ağalar beyler için ilk emniyet tedbiridir. Yalanları ortaya çıkınca, namuslu aydınları nasıl yalnızlığa mahkûm etmişlerse bu defa da halkın şiirini halktan koparmaya çalışırlar. Bu da bir büyük ve savi, hâkim kararları ile süslü yalan ister. Bunu da başaramazlarsa halkı sömürmenin, kandırmanın önüne geçmenin duvarı çekildi, demektir. Bu duvarı aşılamayacaklarını çok iyi bilirler. Bu yüzden halkın uyanmasını gösteren her eylem domuzuna kızdırır onları. Asık İhsanî'nin şiirlerini bir aydının yazmasını canıgönlünden dilemeleri bu yüzden. Mektupların köylü ve işçilere ait olması ürktürmez onları. Onlar en çok halkın böyle mektuplar yazmaya başlamasından tedirgin olurlar. Köy kahvesinde nyanık bir köylü aydının sorduğu tek bir soru deliye döndürür onları. Çetin Altan'a gelen bu mektupların köylülere, işçilere ait olmadığı yayılmaya çalışıldığına göre bu mektuplardan korkuyorlar demektir. Ben de burada yazıyorum açık açık, halk şimdiye değin sömürülen, korksunlar bu mektuplardan. Emekçiler bir kere daha okusun bu mektupları. Bu mektupları yazarlar kendi köylerinin, kentlerinin imkânlarına göre hazırlamış olduğu birer Çetin Altan'dır. Köyde, kentte konuşurken yazarken dokunulmazlık kazanmışlardır.

Türk sosyalist hareketinin teorisinde, uygulama koşullarının tesbitinde başarısında bu mektuplardan öğreneceğimiz gerçeklerimiz vardır. Mektupların konularını birer kelime ile açıklarsam önemleri daha ortaya çıkar sanıyorum. Heride daha sağlam incelemeler yapılacağına inanarak bu mektupların önemli kıldığı konuları kısaca belirteceğim.

Mektupların konuları

İşsizlik, ösler, emeğin sömürülmesi, aydınlara çağrı, az ücret, hayat pahalılığı, ücret köleliği, emperyalizm, eşitsizlik, uyanış, uyanışın engelleri, aydınlara bağlanan umut, davaya sahip çıkma, gaspedilmiş haklar, öncülerin desteklenmesi, halkın düşmanları, öncülerin durumu, hürriyetlerin kullanılması, sosyalist mücadelenin zorluğu, köyde ağadan yana muhtarın rolü, ölkücü bir ağa çocuğunun mektubu, köylünün nasıl uyanıracağı, emekçi onuru, eğitimde eşitsizlik, öncülerin destekleyiş, bir kadın öncünün mektubu, emekçilerin partisi, 27 Mayıs Anayasası'nın getirdikleri, köyde hoca - ağa işbirliği ve köy emekçilerinin bunların isteğine göre oy kullanması, köyde komünist itihadının anlamı, program ve tüzük hükümleri, zor kullanan zorbalara verilecek cevap, Atatürk'ün yolu, sosyalistlerin yolu, Meclis'te emekçilerin temsil edilmesi, Çorumlu işçiler örneği davranışlar, egemen burjuva çocukları, dokunulmazlık konusunda muhtelif mektuplar, Bafa Gölü, boraks yolsuzluğu, kredilerin yağma edilmesi, partilerin seçim vaatleri, politikaemin bilgisizliği, köylü ve işçi sınıfının ahlâkî yükselişi, köylünün müsterek dokuma atölyesi, ağa elindeki hazine toprakları, 4273 sayılı Çiftçiyi topraklandırma kanunu, toprak referumu, tütim yolsuzluğu, soygun düzeninin çalışma şekli, kalkınma, köyün açılışu derdi, çocukların babalarından ilerici olması, ümit dolu bir şiir, tekefin müstahsil mallarını neza kapatması, toprak köleliği, gençlere çağrı, bütçe açığının emekçiyi ezme bahasına kapatılması, memur ücreti - işçi ücreti farkı, dini kitaptan başlıyarak TIP'e varan gelişme, ümitsizlik okuyarak kurtuluş yolunu bulması, bu düzende iş bulma şartları, TIP'e verilen oylar, tarla kiralannası, dışarıdaki işçilerin dönməsi, sosyalizm ve islam dininin çatışmazlığı, burjuvaların halkla alayları, gecekondü bakımsızlığı, proleterya sınıfı, haksızlıklar, aydın din adamının görevi, bir hadisin anlamı, Amerika yardımının iyüzü, bağışsızlık, sosyal adalet, demokrasi, eşitlik, bir avuç haramzadenin fedirgünlüğü, namussuzlar kadar yürekli...

Bir emekçi mektubunda yazılı olduğu gibi köylü, işçi, yazılanları, ortaya döktüklerini, okuyor, anıyor ve öğreniyor. Daha da önemlisi kendi sınıfının kurtuluşu için öğretilenlerden fazlasını bu mektuplarla yansıtır. Bu mektupların konularını açıklayan yukardaki kelimeler bunu göstermiyor mu?

(*) ONLAR UYANIRKEN
Türk sosyalistlerinin el kitabı.
Yazarı: Çetin Altan

MAHRUTUN
ZİRVESİNDE 3 ADAM
(Tansel, Uran, Tulga)

terfi, tayin ve emekliye sevk işlemlerinin bizzat Genel Kurmay Başkanı Cemal Tural tarafından yürütülmesi dikkati çekmektedir. Tural, bu yıl terfilerde esas olacak harp oyunlarının hemen hepsine katılmış, terfi etmeleri beklenen komutanların durumu ile bizzat meşgul olmuştur.

Yüksek komuta kademelerinde herhangi bir değişiklik yapıp yapılmayacağı henüz bilinmemektedir. Halen 62 yaşında bulunup Orgeneral Tural'ın, iktidarla ilişkilerini bozmadıkça, daha beş yıl Genel Kurmay Başkanlığı görevinde kalması mümkündür. Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Refik Yılmaz, Eava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral İrfan Tansel, Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Necdet Uran ve Genel Kurmay İkinci Başkanı Orgeneral Refik Tulga'nın emekliye sevk edilmemeleri ise hükümet ile genel kurmay başkanlığı arasında kararlaştırılabilecek bir bakıma politik bir meseledir.

man içinde dağıtılacaktır. Albaylar ve generaler arasında toplu bir emekliye sevk düşünülmemektedir. Terfi edemeyen ve mahrutu bozdukları anlaşılan general ve albayların emeklilik işlemleri 30 Ağustos'tan sonra perdepey yapılarak 1968 yılı içine dağıtılacaktır. Böylece, çeşitli yorumlara yol açabilecek toplu bir emeklilik işlemi uygulanmayacaktır. Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun generallerin oranını yüzde 1,5 olarak döndüren ve belirlenen şartlar altında terfi ya da emeklilik işlemi yapılmasını gerektiren hükümü önümüzdeki yıllarda özellikle korugeneral ve orgeneraliler arasında problem olarak belirtecektir.

Ordudaki teknik ve uzman personele verilecek tazminatı kapsamına almayan 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun askeri yargıç savcılarla ilgili 46'ncı maddesinin Anayasa'nın 138'inci maddesine açıkça aykırı olduğu öne sürülmektedir.

Anayasa'nın 138'inci maddesi şöyledir:

— "Askeri yargı organlarının kuruluşu, işleyişi, askeri hakimlerin özlük işleri mahkemelerin bağımsızlığı, hakimlik teminatı ve askerlik hizmetinin gereklerine göre özel kanunla düzenlenir."

Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunun askeri savcı ve yargıçlarla ilgili hükümlerinin anayasaya aykırı olduğu gerekçesi ile iptalini sağlamak amacıyla Anayasa Mahkemesine başvurmak için çalışmalar yapılmaktadır.

Tural'ın durumu

Genel Kurmay Başkanı için yaş had-dini 68 olarak tespit eden Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa göre, Genel Kurmay Başkanlığı görevinde kalma süresi üç yıldır. Yalnız bu üç yıllık süre yaş had-dini geçmemek şartı ile Bakanlar Kurulu kararı ile üç yıl daha uzatılabilecektir.

Ayrıca, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, ordu içinde Genel Kurmay Başkanı'ndan daha çok maaş ve ödenek almayı önlemiştir. Bilindiği gibi, tasarının hazırlıkları sırasında bazı general doktorların Genel Kurmay Başkanı'ndan daha çok maaş ve ödenek aldıkları öne sürülmüş ve tasarısı bunu öneleyici hükümler konulması sağlanmıştı.

Yirmiye yakın kanunu yürürlükten kaldıran Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun umulanı getirmediğini öne süren askeri çevreler, getirilen en büyük yeniliğin 1970 yılına kadar ordu üst kademelerindeki yüzde 1,5'un üzerindeki generalin emekliye sevk olduğunu belirtmekte ve şöyle demektedirler:

— "Aslında Türk Silahlı Kuvvetleri için general oranının yüzde 1,5 olarak tespiti yanlışdır. Bu da şişkinlik yaratır, dünya ordularına göre kıyaslanırsa bu oran yüzde 1,5 olmalıydı."

Kanunun tazminat ödenmesine esas teşkil edecek olan kıtaların nereleri olacağı yolundaki hükümlerinin adil olmadığı, kara, hava ve deniz kuvvetleri arasında tam bir denge sağlamadığı, kuvvet komutanının direktmesine göre bu yerlerin tesbit edildiği öne sürülmektedir.

Bu arada, 30 Ağustos'ta yapılacak

BÂBİÂLİ'DE GREV TEHDİTLERİ

MALİK
YOLAÇ
(Akşam'da
denge!)

NUR OKTEN
(Malik Yolaç'ın borçları olmasa...)

İSMAİL TOPKAR
(Grev, ama niçin?)

doğan bir borcun sendikaca bir zarar sebebi olarak kabul edilemeyeceğini öne sürerek zam isteğinde ısrar etmişlerdir.

Bu karşılıklı iddialardaki gerçek payı nedir?

Akşam'ın durumu

Gerçekten de, Akşam Gazetesi'nin bugün işvereni durumunda bulunan Nur Okten, imtiyazı devraldığı eski sahip Malik Yolaç'ın teraküm etmiş şahsî borçlarının ağır baskısı altındadır. 1965 Mayıs'ında Akşam Gazetesi Malik Yolaç tarafından yeğeni Nur Okten'e devredildikten sonra bu borçlardan arınmış yeni bir müessesenin kendi yağı ile kayılabileceği umulmuştur. Kadroda geniş tasfiyeler yapılarak ve maliyet giderleri düşürülerek Nur Okten'in sahipliğindeki Akşam'a rahat nefes alma imkânları hazırlanmıştır. Ancak bütün bu tedbirlere rağmen gazetede mali istikrar bir türlü sağlanamamış, daimî bir para darlığı içinde kadro terdihin edilmiştir. Çünkü, gazetenin Malik Yolaç tarafından yeğenine devredilmesi, alacaklılar tarafından bir muvazaa olarak kabul edilmiş ve alacaklıların yeni müesseseden takip edilmesine bağlanmıştır. Borçların bir kısmı mahkeme dosyalarında yargı kararı beklerken, bir kısmının da, gazetenin işlerinin yürütmesi bakımından, yeni sahip tarafından ödenmesi zorunlu hale gelmiştir.

Gerek bu borçların ödenmesi, gerekse döner sermaye yokluğu yüzünden zamanından önce çekilen bazı gelirler için faiz ve komisyon ödenmesi, Akşam Gazetesi'ni yeniden sıkıntıya sürüklemiştir.

Bu sırada, müessese ile ilgili kesilmiş görünen Malik Yolaç, yeniden gazetenin yönetimine müdahale etmeğe başlamıştır. Gazetede sosyalist yazılara yer verilmesi ve olayların sol açıdan değerlendirilmesi yüzünden işadamlarının Akşam'a düşman olduklarını ve ilan keserek mali baskı yaptıklarını ileri süreren Yolaç, bir takım ciddi tasarruflara girişmeğe karar vermiştir.

Gazeteyi mali rahatlığa kavuşturmak için Yolaç'ın bulduğu ilk formül, devamlı şikâyet ettiği sol yayının dozajının hafifletilmesi olmuştur. Bu amaçla, geçen ağustos ayında, "solculukları" işvereni rahatsız eden Genel Yayın Müdürü Doğan Özgüden, Dış Haberler Servisi Şefi Hüseyin Baş, Röportaj Yazarı Cengiz Tuncer, Teknik Sekreter İnci Özgüden, bir süre sonra da İstihbarat Şefi Muammer Erol kadrodan uzaklaştırılmışlardır.

Bundan sonra gazetenin politikasının tesbiti ve yürütülmesi tamamen Malik Yolaç'ın kontrolüne geçmiştir. Ancak, gazetenin patronu olarak Nur Okten görüldüğüne göre, Yolaç'ın Akşam'daki resmi statüsünün ne olduğu daima zihinleri kurcalamıştır. Bu soruyu, gazetenin sorumlu müdürü Doğan Koloğlu, çalışma arkadaşlarıyla yaptığı konuşmalarda şöyle cevaplamıştır:

— Bir yerde Malik Bey hem gazetenin patronu hem de genel yayın müdürüdür; bir yerde de ben hem yazı işleri müdürü, hem genel yayın müdürüyüm. Biz Malik Bey ile birbirimizi tanımlıyoruz.

"Denge" oyunu

Gazetede tekrar mutlak hakimiyetini tesis eden Yolaç, Çetin Altan'ın bir Akşam'ın büyük çapta tiraj kaybına uğrayacağı endişesiyle daha cür'etkâr kararlar vermekten şimdilik kaçınmış, Akşam'ın tutumunu şöyle tesbit etmiştir:

— Çetin Altan köşesinde ne yazarsa yazsın, ben gazetenin diğer taraflarında denge temin etmek zorundayım. Bu itibarla Akşam'da hafif haberlere daha geniş yer verilecektir.

Bu esaslar dahilinde, Çetin Altan'a kendi köşesinde dilediği gibi yazmak imkânı tanınırken, bir yandan da ha-

SON haftalarda İstanbul'u saran grev dalgası Bâbîâli bünyesinde de etkisini göstermiş, toplu pazarlık için masaya oturan Türkiye Gazeteciler Sendikası ile Cumhuriyet ve Akşam gazeteleri arasında anlaşmazlık çıkmıştır. Özellikle, Akşam Gazetesi ile sendika arasındaki anlaşmazlık, Türk İş'in ve hükümete yakın bazı kimselerin de müdahalesiyle politik bir mahiyet almıştır.

Hem işçi-işveren ilişkileri yönünden, hem de politik bakımdan çeşitli biçimlerde yorumlanmaya müsait olan olayın içyüzünü tam anlamıyla değerlendirebilmek için meseleyi enine boyuna incelemek ve bütün etkenleri gözönünde tutmak gerekmektedir.

Mevcut üç yıllık toplu sözleşme görüşmelerinin sona ermesi üzerine Akşam Gazetesi'ndeki 48 fikir işçisini temsil eden Türkiye Gazeteciler Sendikası toplu sözleşme çağrısında bulunmuş ve üyeleri için yüzde 20 zam ve çeşitli sosyal haklar talep etmiştir. Sendika

yöneticileri, üç yıldan beri hayat pahalılığının asgari yüzde 20 oranında arttığını, talep edilen miktarın bir zam teşkil etmek şöyle düşünün, ancak üç yıl önceki seviyeye ulaşılmasını sağlayabileceğini ileri sürdükleri halde, Akşam işvereni Nur Okten, bu ücret artışını asla kabul edemeyeceğini bildirerek:

— Bir kuruş dahi zam yapmama imkân yok. Müessesem zarar etmektedir. Bir yılın zararı 400 Bin Lira civarındadır. Üstelik gazetenin eski sahibi Malik Yolaç'ın 1 Milyon Lira'lık sigorta primleri borcu da, mahkeme kararıyla üzerine yüklenmiştir. Zam talebimizi kabul edemem... denmiştir.

Buna karşılık, sendika yöneticileri, Akşam Müessesesi'nin aslında zarar etmediğini, ancak gazetenin eski sahibi Malik Yolaç'ın şahsî borçlarının ödenmesinde gazete gelirlerinin kullanıldığını, işçilerin ücretlerinden kesilen primlerin sigortaya yatırılmaması ve patronun yatırımlarında kullanılmasıyla

İhtilâlciler Konferansı Bir Dönüm Noktasıdır!

HALÜK TANSUĞ

FİDEL CASTRO
(İhtilâlcileri ajrıldı)

HAVANA Konferansı, tam adıyla Latin Amerikan İşbirliği Teşkilatı (O. L. A. S.) Konferansı, Küba başkanlığında bir süredir yapıldığı oturumlarına 10 Ağustos 1967 gece yarısı son verdi.

Havana Konferansı, Latin Amerikan ülkelerindeki komünist partilerinin, ortaklaşa ve kit'a çapı bir politika hazırlama uğruna düzenledikleri milletlerarası toplantı mahiyetindeydi. İhtilâlciler karakter taşıyordu. Bölgenin özel şartlarına uyma iddiası güdüyordu. Sovyetler Birliği'nde ve Komünist Çin'de hüküm, biri Avrupa, diğeri Asya kit'asına has sayılabilecek diğer sosyalist anlayışlarından müstakil yollar izleme amacındaydı.

Nitekim, Havana Konferansı'nın Amerika kit'asına has sistemler kullanma iddiası, gerek Moskova'nın gerekse Pekin'in sert tenkitlerini daha başlangıçta üzerine çekmişti. Hatta, Moskova veya Pekin taraflısı bazı Latin Amerika komünist partileri bu yüzden Havana Konferansı'na katılmamışlardı.

İşte, Amerika kıtasında böylesine sert ve özel bir akımın meydana çıkması, milletlerarası politika alanında günün konusudur. Birleşik Amerika basım başta, tüm Batı ve Doğu gazeteleri, Havana Konferansı'nı, (tabii değişik açılardan) eleştirme durumundadırlar. Konferans kararlarından, kendilerine göre, muhtelif sonuçlar çıkarma çabasıındadırlar.

Çünkü, hoşla gitse de gitmese de, Havana Konferansı en azından kuta çapı yeniliklere gebe. İstense de istenmese de, Havana Konferansı kararları, önümüzdeki devreler dünya meselelerini (özellikle Amerika kit'asıyla ilgili olanları) etkileyecektir.

Hele Birleşik Amerika'nın zenci liderlerin de Havana Konferansı'na katılmalarıyla, bahis konusu toplantı "Latin'lik" vasfını birden aşmıştır; bütün Amerika kıtasını kapsamıştır; Batı Bloku "süper lideri"ni doğrudan doğruya ilgilendirecek seviyeye yükselmiştir.

Birleşik Amerika mukadderatını etkileme bakımından ise, tüm Batı Bloku'nun birinci derecede alakadar edici "gündelik" problemi vasıflarına bürünmüştür.

Şimdi, böylesine dünya çapı önemli hâiz sayılan Havana Konferansı kararlarına, kısaca göz atalım. Gizlilik perdesi arkasından sıyrılıp meydana çıkmış olan, bazı prensip kararlarını sıralayalım:

1. Latin Amerika halk kütelleri, istiklâl mücadelelerinde, hiç bir yabancı ülkenin peyki durumuna düşmeyeceklerdir. Sosyalizmi gerçekleştirme mücadelesi uğrunda, Moskova'nın veya Pekin'in dümen suyuna, körü körüne kapılmayacaklardır. Amerika kıtasının özelliklerine uygun, üçüncü bir yol tutacaklardır.

2. Küba'nın, kendi ihtilâlini diğer Amerika ülkelerine "ihraç"ı bahis konusu değildir. Fakat, Birleşik Amerika emperyalist çevrelerin tüm Latin Amerikan halklarına ve bizzat kendi ülkelerindeki zenci halk kütellerine karşı izledikleri sömürücü politika, ihtilâlciler halk ayaklanmalarını mecburi kılmaktadır. Başka deyişle, sömürülen halk kütellerinin Amerika kıtasında istiklâllerine kavuşmaları ancak ihtilâl yoluyla mümkündür. Bu yolu mecburi kılan, Birleşik Amerika'nın bizzat kendisidir.

3. Her ihtilâlcinin birinci vazifesi ihtilâl yapmaktır. Yoksa, şu veya bu sebebi bahane edip, ihtilâlden kaçmak değildir.

4. Dünya'nın bazı ülkelerindeki komünist partileri, ihtilâle yanaşmamaktadırlar. (Fransız "LE MONDE" gazetesine göre, bununla kastedilen Sovyetler Birliği'dir). Hatta bunlar sosyalizm düşmanı gerici rejimlerle işbirliği yapmakta; bahis konusu gerici idarecilere, silah bile satmaktadırlar. Böylece, kendilerinin komünist olduklarını iddia edenler, vazifelerini yapmayı bilemezlerse; o zaman biz, mücadelede komünist gibi hareket edenleri desteklemeliyiz.

5. İnsanlığın en büyük düşmanı Birleşik Amerika emperyalizmidir.

6. Latin Amerika ülkelerinde, ırlık ve daha fazla Vietnamlar yaratılmalıdır.

7. Silahlı mücadele, istiklâl mücadelelerinin en üstün şeklidir.

8. Birleşik Amerika'nın zencilerin istiklâl mücadelesi, eninde sonunda, onları ihtilâle götürecektir. Bütün dünyanın ihtilâlcileri, bu çabalarında, Birleşik Amerika'nın zencilere yardım etmelidirler. Çünkü, ırk ayrımı, Kapitalist sistemin bünyesi icabıdır; en tipik baskı şekillerinden biridir.

Görülüyor ki, satha vurduğu kadarında bile, Havana Konferansı kararları yalnız "Kapitalist emperyalistlere" hücumla kalmamaktadır. Aynı zamanda, Havana kararları, Latin Amerika'nın bazı ırlıklı komünist partilerini; "sülh içinde yaşama" prensibine dayanıp, Birleşik Amerika ile işbirliğine girişen Moskova idarecilerini; ve, Pekin zihniyetini yermektedir.

CHE GUEVARA
(Yeni Vietnamlar görüşü kabul edildi)

Yine Havana Konferansı kararları, Birleşik Amerika'nın zencileri desteklemekle, anti emperyalist savaşı, bizzat Batı Bloku "süper lideri" topraklarına götürmeye kalkışmaktadır.

Ve hepsinin üstünde, Amerika kıtasıyla ilgili sosyalizm mücadelesini, Avrupa ve Asya zihniyeti dışında üçüncü bir yola sokmaktadır.

Bazı Batı'nın yorumcularının kanısı şudur ki, Havana Konferansı'nın şu sıralar yapılması, bir tesadüfe bağlanamaz. Küba'nın liderler, kendilerine en elverişli zamanı seçtikleri iddiasındadırlar. Birleşik Amerika'nın çok yakında siyasi, içtimai ve ekonomik sarsıntılara uğrayacağı inancındadırlar. Böylece, Washington'un zayıf devresi arifesinde Küba'nın liderler, anti "yankee" savaşı tüm Amerika kıtasında satha çıkarmışlardır.

Robert Kennedy ve senatör Fulbright'in son demaçleri göz önüne getirilirse, bahis konusu Batı'nın yorumcularının iddiasına bir miktar ağırlık tanımak zoru duyuluyor.

SIYAH İHTİLÂL

■ Yeni zenci lideri Carmichael ırk çatışmasını sınıf esasına göre yürütüyor

SON ırk çatışmaları, Amerikalı siyah adamı kesin olarak iki liderden birini seçmek zorunda bırakıyor.

Bunlardan ilki, "yanağının birine şamar mı yedin, karşılık olarak öteki yanağın dönmelisin" diyen, Hazreti İsa'nın okulundan yetişme ve hayatı boyunca dinî felsefe içinde yoğrulmuş papaz Martin Luther King.

Diğer lider ise, genç kuşağın öfkesi fakat aynı derecede de bilinçli öncülerinden Stokely Carmichael. Genç Carmichael Amerikan zencisinin davalarını yalnızca basit bir ırk çatışması ya da beyazların himmetinde daha iyi ekonomik şartlar içinde yaşamak şeklinde görmüyor. Carmichael zenci davasının temelinde sınıf çatışmasının

CARMICHAEL
(Kara ihtilalin lideri)

yer aldığını ve bunun çözümünün de, bir sınıf mücadelesi şeklinde olacağına inanmış. Liderliğini yaptığı grubun bütün emeli bu davayı SİNİF rayları üzerine oturtabilmek. Zenci Amerika'da sınıf sorununu uyandırmak. Carmichael, Dr. King gibi, yanığına şamar yiyince öteki yanığını uzatmak yerine, şamarı atanın beynine balyoz gibi yumruk indirmek fikrinde. Kendilerine, beyazlara tamınan bütün sosyal haklar tamamsa bile, ekonomik bağımsızlığa kavuşulmadıkça, bütün bu hakların kâğıt üzerinde kalacağına inanmış. İşte bu yüzden, zencilerin tam olarak beyazların vesayetinden kurtulup, kendi kendilerini yönetmelerini öngören «Black Power - Siyah iktidar» eylemine öncül olmuş.

Üstelik Carmichael, bir Marksist olarak Amerikan emperyalizmine de karşı. Zenci Amerikalıyı emperyalizme karşı savaşa da çağırıyor. Zencilerin davasının, emperyalizm ile aynı paralelde bulunduğunu bilinci ve pratik usullerle siyah adama anlatmak istiyor.

Carmichael'in öncülüğündeki bu yeni eylemin Amerikada bir çok tabuları yıkacağı günler uzakta değildir.

BİRLEŞİK Amerika Vietnam'da ters yönde bir tırmanmanın kaçınılmaz sonucuna doğru hızla yaklaşmakta. Pentagon'un savaş çığgınlarmın etkisiyle ağırlığı her gün artan saldırgan savaş makinesi, her kışkırtılışla biraz daha batağın dibine kaymaktadır.

Başkan Johnson, Ağustos'un ilk haftası içinde Westmoreland ve Mc Namara'nın isteklerine uyarak, kongreyi, Vietnam'daki savaş gücünü 45 Bin kişilik bir takviye ile yarım milyonun üstüne çıkarmaya fazla ter dökmeksizin razı etmiş, böylece de "utanç tırmanması"nda dünya barışı bakımından son derece tehlikeli bir adım daha atmıştır.

Öte yandan, Johnson yönetimi, sadece "asker" istemekle kalmamış, doymak bilmeyen savaş makinesi için yeni krediler de sağlamıştır. Başkan Johnson'a göre, Vietnam cephesinde hayatların tehlikeye atılmasıyla kıyaslan-
dıgında, Amerikan vergi mükellefinin sırtına yüklenen ayda 9 dolarlık bir ek vergi, taşınması güç bir ağırlık değildir. Bununla birlikte Le Monde'un 5 Ağustos tarihli başyazısında da belirttiği gibi, asıl tehlike, vergi artırımının, uzmanların büyük çoğunluğunun mutlak surette gerekli gördükleri "ekonomik uyanma"yı engellemesindedir. Belli ölçülerde de olsa, "ekonomide bir duraklama", işsizliğin artmasına, karadertillerin son olaylarla patlayan son derece kötü ekonomik durumlarının daha da betere gitmesine yol açacaktır.

Oysa Vietnam Savaşı'nın bütün ağırlığı karadertillerin sırtındadır. Cepheye, kendisinin olmayan bir savaşta daha büyük sayılarda ölen de, savaş makinesinin sürekliliği uğruna geride aç ve sefil bırakılan da odur.

Johnson'un Vietnam'da sürdürdüğü saldırgan politikayı yeren televizyon konuşmasında New York Senatörü Robert Kennedy, "Vietnam'daki Amerikan kayıplarından" yakarak "Birleşik Amerika'da yoksulluğa karşı savaş programı için bir yılda harcadığımızı bir ayda sarfediyoruz. Vietnam'ın özgürlüğü, bağımsızlığı ve geleceği uğruna yılda eğer 24 Milyon dolar dökülebiliyorsak, hiç değilse bunun bir kısmını da Amerikan halklarının özgürlük, bağımsızlık ve geleceği için harcamalıyız" demiştir.

Birleşik Devletler'i hem dışarıda, hem de içeride saplandırdığı ve her geçen gün biraz daha dibe kaydığı baktaktan çıkaracağından kuşku olmayan bu akıl yolunun Johnson yönetiminin savaş çığgınları tarafından izlenmek şöyle dursun, duyulacağı bile şüphelidir.

Vietnam'daki saldırgan savaş makinesinin yeniden kan enfekte edilerek güçlendirilmesi, Güney Vietnam'daki askeri cuntasını düzmece seçimlerle savaş tarafları düzmece askerlerle takviyesi hazırlıkları, Başkan Johnson'un Vietnam'da askeri bir çözüm beklemekte devam ettiğini göstermektedir.

Oysa, savaş çığgınlarmın, muazzam savaş makinesini elbütüklerine kullanabilecekleri "kurak mevsim" bilançosu hiç de parlak olmamış, tam tersine Birleşik Devletler, Vietcong'un deyimleriyle "yağış mevsim"de de "çorba"yı Çin usulü değneklerle yemek zorunda kalmıştır.

Birleşik Devletler, 1964 yılı bitiminde askeri danışmanları emrindeki yerel kukla rejimleri aracılığıyla yürüttüğü savaşın meyve vermemesi üzerine Glap'in deyimleriyle "kurtarma ameliyesi"ne girişerek savaşa bizzat bütün ağırlıklarıyla katılmıştır. Bunun doğal sonucu olan tırmanma politikası ise ilk kez 7 Şubat 1965'ten itibaren Kuzey Vietnam'ın hayatlı kaynaklarının sistematik bir biçimde bom-

VIETNAM'DA UTANÇ TIRMANMASI

Hüseyin BAŞ

balanmasıyla başlamıştır. Birleşik Devletler piyadesinin yüzde 75'inin, hava gücünün yarısına, deniz kuvvetlerinin ise üçte birinin katıldığı son "kurak mevsim" taarruzu Amerika'ya 10 Milyar Dolar'a patlamıştır.

Buna karşılık elde edilen sonuç hiç de yüz açartıcı değildir. Bir kere yer yer donanmanın da katıldığı bombardımanlar "Kuzey"i savaş gücünü kıramamıştır. Güneyde ise Ulusal Kurtuluş Ordusu, Amerikan taarruzlarını başarıyla püskürtmekle kalmamış, yer yer hücumu geçerek saldırganı ağır kayıplara uğratmıştır. Bizzat Amerikan kaynaklarının da doğruladıklarına göre, Vietnam'da her ay 6-8 Bin Amerikan askeri saf dışı edilmektedir. Sadece 1966-67 döneminde Birleşik Devletler ile Vietnam'la kuklalarının ve Güney Kore, Avustralya gibi peyklerinin asker kaybı 175 Bin'i aşmaktadır. Ayrıca, Güney Vietnam Ordusu'ndan firar edenlerin sayısı 120 Bin'e varmıştır. Westmoreland emrindeki 150 kukla birliğine sadece yedisinin "savaşabilir" durumda olduğu yine kendisi tarafından iliraf edilmiştir.

Birleşik Amerika ile kuklaları ve peyklerinin muazzam askeri gücüne ve akıl durdurucu saldırı olanaklarına rağmen Ulusal Kurtuluş Ordusu, Güney Vietnam'ın yüzde 80'ini kontrol altında tutmaya devam etmektedir. Yağmurlar mevsiminde Vietcong'un Amerika'ya daha ağır darbeler indireceği muhakkaktır. İşte, U Thant'a Üçüncü Dünya Savaşı için ecel terleri döktüren asıl tehlike, Pentagon'un savaş çığgınlarmın bu durum karşısında takmacakları tavırdır.

Le Mond'un Uzakdoğu özel muhabiri Robert Guillain, geçen yıl yayınladığı bir yazı dizisinde "tırmanma"da atılacak her adımın Johnson yönetimini kaçınılmaz bir biçimde şu açmazlara sürükleyeceğini ileri sürmüştü:

1. Yarımadayı ikiye bölerek Güney Vietnam'ı kilitlemek.
2. Kuzey'e çıkartma yapmak.
3. Kuzey Vietnam'ı daha da şiddetle bombalamak.
4. Sonunda, endüstrisini bombalayarak Çin'e saldırarak. Yazara göre, "tırmanma" bir basamaklar dizisidir ve her basamak Amerika'yı son aşamaya, yani Çin'e saldırıya, yani Üçüncü Dünya Savaşı'na yaklaştırmaktadır.

Johnson yönetimi, son gelişmelerle Vietnam'da yeni saldırılara, yeni cinayetlere hazırlanmaktadır. Dünya nükleer bir savaşa tehlikeli sınırlarına hızla yaklaşılmaktadır.

Stockholm'de Russell Mahkemesi Amerika'yı mahkûm etmiştir. Türk halkı, gençlik, zinde kuvvetler, bugün Russell Mahkemesi tarafından Kuzey Vietnam'da Amerikan vahşetinin envanterini yapmakla görevlendirilen TİP Genel Başkanı Aybar'ın Stockholm dönüşü yaptığı çağrıyla hatırlanabilirler:

"Fukara, fakat kahraman Vietnam halkı, bütün mazlum milletleri için savaşıyor. Vietnam Savaşı, hepimiz için bir ölüm-kalım savaşdır ve Amerikan emperyalizmi yenilecektir."

Vietnam savaşına direnmek, Türkiye'nin gerçek kurtuluşu ve bilinçlenmesi için de bir platformdur. Barışın korunmasında Türk halkının da payı olmak lazımdır. Gençlik, zinde kuvvetler Vietnam Savaşı'na karşı durmalı, dünyanın barışçı ulusları arasında şerefli yerini bir an önce almalıdır.

REKLAMINIZI
GAZETE VE DERGİLERİNE
DEĞERLENDİRİNİ

BASIN İLAN KURUMU

YURT İÇİ VE YURT DIŞI REKLAMLARINIZ İÇİN

HİZMETİNİZDEDİR

Genel Müdürlük

Cağaloğlu, Türkoğlu Caddesi No. 1

Model : İstanbul

Telefon 27 66 00 - 27 66 01

Telex adresi BASINKURUMU

Basın: 19918/290

Cemal Süreya'nın büyük
bir titizlikle hazırladığı
antoloji

100 AŞK ŞİİRİ

1923'te bu yana Türkçede
yazılmış en güzel aşk şiir-
leri. Fiyatı 7,5 lira.

GERÇEK YAYINEVİ
P.K. 655 — İSTANBUL
(Ant Der: 292)

BİR YUFKA YÜREKLİ

Dostoyevski'nin etkisi in-
sanın üzerinden günlerce
silinmiyen bu derin, tut-
kulu, acı ve buruk uzun
hikâyesi, Yaşar Nabi'nin
çevirisi ile Varlık Yayınla-
rı arasında 2 lira fiyatla
çıktı.

(Ant Der: 293)

Lumbago, Siyetik
ve Romatizma
ağrılarına karşı

FAYDALIDIR

4 saat ara ile
günde 3 adet alınabilir

Yeni Ajans: 5955/5919/291

Aziz Nesin bu romanı iki yılda yazdı:

ŞİMDİKİ ÇOCUKLAR HÂRİKA

Anababalar! Çocuklarınız, sizin için neler düşünüyor?
Öğretmenler! Öğrencileriniz, sizin için neler düşün-
yor?

İşte bu soruların cevaplarını, "Şimdiki Çocuklar Harika" adlı romanda, kahkahalarla gülerken, acı acı düşünerek okuyacaksınız.

Dağıtım yeri: Kemal Karatekin

(Ant Der: 289)

MAÇKA'DAKİ BRONZ SOKAĞI

● Onlar konuştuğça, bazı yüzlerine, bazı da önü-
me bakıyordum. İçimden gülesim geliyordu kimi
zaman, çok zaman da büyük bir acıma duyuyor-
dum. Onlar soruyor, onlar konuşuyor; ben de düşü-
nüyorum: Bütün bu boş, bomboş işlemler Türkiye-
ye kaç patlamıştır? Acınmaz da ne yapılır?

— III —

○ TUZALTI saat süren poliste gözaltında tutulu-
şumu ve yedibuçuk saat süren polis sorgusunu,
böyle oldukça uzun ve ayrıntılı anlatışımın nedeni şu:
benim başıma getirilen bu olaylar, herhangi bir yaza-
rın, aydının, herhangi bir ilericinin, bir yurtseverin ba-
şına da getirilebilir. Bunun için suçlu olmanız da ge-
rekmez. Polis yada o türlü bir örgütün bir görevlisine
ya da bir ajanına, muhbirine, istenildiği yönde bir ih-
bar mektubu yazdırılır. Kendi yazdırılmaları bu ihbar
mektubu üzerine, polis davranır, savcılık işe girer ve
bir mahkemeden de evinizi arama kararı çıkar ve po-
lise hazırlık soruşturması görevi verilir. Bütün bu
işlemler yapıldıktan sonra, artık eviniz, üstünüz, iş-
yeriniz aranır ve Emniyet Müdürlüğünde sorguya çe-
kilirsiniz.

"Suçlu olmadığım için bunlar benim başıma gel-
mez" demeyiniz; her zaman gelebilir. Bu olayların
sizlerden birinizin de başına gelebileceğini, benim sor-
gumu okuyarak anlayacaksınız. Polis, kimlerden, na-
sıl kuşulanmaktadır?

Böyle durumlarda hazırlıklı olmanız, neyle, nasıl
karşılaşabileceğinizi önceden bilmeniz için, kendi sor-
gumu yazıyorum.

Şimdi kaldığım yerden başlıyorum.

Geçen yıl, Türkiye'ye üç Sovyet yazarı gelmişti:
Konstantin Simonov, Radi Fig, Mustay Kerim... Kon-
stantin Simonov, romanları pek çok dillere çevrilmiş,
özellikle Batı dünyasında çok ünlü, Sovyetler Birli-
ği'nin önde gelen yazarlarından biridir. Gerçek bir
Türk dostudur.

Radi Fig, Sovyetler Birliği'nde Türk edebiyatını
tanıyanlardan bir türkölogdur.

Mustay Kerim, ünlü bir şair ve bugün de Sov-
yetler Birliği Cumhurbaşkanı yardımcısıdır.

Yurtdışı gezlerine çağrılı olarak giden başka ar-
kadaşlarımız da bilirler ki, bize oralarda, olağanüstü
konukseverlik gösteriyor, ne istersek yapıyor, her yeri
gezdirip gösteriyorlar. Biz, özel koşullarımızdan ve
olanaksızlıklarımız yüzünden, onlara aynı şeyleri, pek
azını bile yapamıyoruz ve geleneksel Türk konukse-
verliğini gösteremediğimiz için de çok üzülüyorum.

Bu üç Sovyet yazarı Türkiye'ye geldiklerinde,
bizler de az çok, ne elimizden gelirse yapmaya çalış-
tık elbet... Bunları yazarken bile, geleneksel Türk
konukseverliğine aykırı düşünceleri için üzülüyorum,
ama yazmak zorundayım.

"Nereye götürdün onları?"

Şimdi, polis soruyor bana:

— İstanbul'a gelen Rus yazarlarını nerelere gö-
türdün?

Doğrusu, ben bu saçma soruya şöyle cevap ver-
miydim:

— Size ne? Nereye isterseniz götürürüm, siz ne
karşırsınız?

Onlara yakışan cevap buydu. Ama içinde bulun-
duğum durumda, onları kışkırtmamak ve daha çok,
oksak tekrarıyla içtenliğime ve doğruluğuma po-
lisi inandırmak için, üç Sovyet yazarını nerelere gö-
türdümse sayıp dökmeye başladım.

— Bir gece, başka edebiyatçı arkadaşlarımla bir-
likte, Boğaziçi'nde bir gazinoya gittik...

— O değil... Başka, başka?

Onlardan gizlediğim, gizlemem gereken birşey var-
mış gibi, "başka, başka?" diye soruyorlardı.

— Kaldıkları otela gittim birkaç kez...

— Başka? Bizi uğraştırma, doğruya söyle...

— Benim evime geldiler... Birgün, Taksim'de bir
lokantaya götürdüm. Gazeteciler Cemiyeti'nde basın
toplantısı yaptılar...

AZİZ NESİN

Dünyaca tanınmış bir Türk yazarının kitapları
gökde bavullarla taşınır

— Başka, başka?

Kendilerinin tesbit ettiği, ama benim gizledi-
ğim birşey olduğuna inanmışlardı. Çıplak başlı olam,

— Maçka'da bir yere götürdün onları, nere-
ye diye açıkladı.

İnsan psikolojisi kolay gözlenir birşey de-
ğil olsa, hikâye, roman, piyes, yani edebiyat
maznı. Onlar bana üsteliyerek "Maçka" diyorlar,
yuyorum Maçka dediklerini, ama nasıl bir şa-
durundaysam, hep Şişli'yi düşünüyorum. Sanki
Şişli diyorlarmış gibi geliyor. Ve hep, üç Sovyet
yazarının Şişli'de nereye götürdüm, diye düşünüyorum.

— Hayır, diyorum, biz Maçka'da bir yere
medik.

Kendim de Maçka derken, Şişli'yi düşünüyorum.
Büsbütün kuşulanıyorlar.

— Aziliz... Bak, yalan söylüyorsun, biz bili-
ki, onları Maçka'da bir yere götürdün... Doğru
söyle!

Başka biri,

— İyi düşün, Maçka'da Bronz sokağında bir
götürdün... diyor.

Sokak adlarını, yer adlarını genellikle bil-
Bronz Sokağı diye bir sokak hatırlamıyorum.

— Beyefendi, çok rica ederim, nereye gitti-
söyleyin, hatırlıyayın. Hiç birşeyi lakır olmam
sebebi yok...

Aziz Nesin'in bavulları emniyetten adliyeye götürülüyor

Uzun süren çekışmeden sonra, bir açıklamada daha bulunuyorlar:

— İyi düşün, onları bir üniversite öğretim üyesinin evine götürdüm...

“Üniversite öğretim üyesi” deyince de aklıma ya doçent ya profesör - eliyor. Çok düşünüyorum. Hayır...

En sonunda birden hatırlıyorum. Ama onların verdikleri ipuçlarından değil de, konukları nerelere götürdüm, diye düşünme buluyorum.

— Haaa, hatırladım, evet, Sabahattin Eyüboğlu'nun evine götürdüm.

— Yaaa... Ne diye demindenberi inkâr ediyorsun?

Ziftlenme, zıkkımlanma!

Polislere anlatamıyacağım, anlamaları olanağı olmayan bir durum var. Ben, Sabahattin Eyüboğlu'nun üniversite öğretim üyesi olduğunu elbet biliyorum. Ama benim gözümde, onun önde gelen kişiliği, üniversite eğitimi üyesi değil, sanatçılığı, yazarlığı, eleştirmenliği, çevirmenliği ve düşünürlüğüdür; daha çok bu yanlarıyla ona değer veririm. Onun için de, üniversite öğretim üyesi olarak onu hatırlayamadım. Sonra, Sabahattin Eyüboğlu'nun evinin bulunduğu sokak adının Bronz Sokakı olduğunu biliyordum; bunu polisten öğrendim.

— Beyfendi, siz bana doğrudan, Sabahattin Eyüboğlu'nun evine gittin mi, diye sorsanız, elbet söyleyeceğim gittiğimi...

— Niçin Rus'ları oraya götürdün?

— Onlar da bizi, ünlü kişilerle tanıştıyorlar, Sabahattin Eyüboğlu, değer verdiğim insanlardan biridir.

— Mesela niçin Profesör Mehmet Kaplan'ın evine götürmedin de, Sabahattin Eyüboğlu'nun evine götürdün?

— Söyledim, Eyüboğlu'na değer veririm. Tanımadığım insanın evine, onları nasıl götüreyim? Ben Mehmet Kaplan'la tanışmam bile... Hem sonra, Mehmet Kaplan'ın evine götürseydim, siz bana yine, niçin oraya da başka yere götürmediklerini sorabilirdiniz...

Bu sorular ve cevaplar, burda yazdığım kadar kolay geçmiyor. Kaç kere üstüste aynı soruyu, değişik biçimlerde soruyorlar...

— O evde ne yaptınız?

— Simonov, resimle ilgili olduğu için, Sabahattin ona, bazı Türk ressamlarının tablolarından renkli fotoğraflar gösterdi.

— Kimleriniz?

Poliste söylenilen her ad, polisin sermayesi olarak, herde kullanılmak üzere not edilecektir. Durup dururken, bitakim kişiler polisin konusu olacak.

— İbrahim Balaban'ın resimleri... Anadolu'daki eski anıtların fotoğrafları.

Hangi ilişkiyle olduğunu şimdi anıyamıyorum, birara polislerden biri, Sosyalist ülkelere gidip, dönüştürme gezileri yazanlara katmaya başladı. Adlarını da söyleyerek, Melih Cevdet ile İhan Selçuk'a sövüyorlardı. Söyledikleri aşağı yukarı şöyle seylendi:

— Herifler kimleri çağıracaklarını biliyorlar. Melih Cevdet gitti, övüldü; İhan Selçuk gitti, övüldü... Neden? Yiyorlar, içiyorlar, ziftleniyorlar, zıkkımlanıyorlar, dönüştürme yazılarıyla da göklere çıkarıyorlar.

Elbet, cümle tam böyle değildi, ama üstüne basa basa “ziftlenme” ve “zıkkımlanma” yı söylediler. Melih Cevdet ile İhan Selçuk, yabancı ülkelere geziye gidip, orda ziftlenip zıkkımlandıkları için o ülkeyi yazılarıyla övecekler... Herhangi bir polis kabalığıyla

karşılaşmamak için, sesimi çıkarmadım, bu iki yazarı orda savunmadım. Ama şimdi, binlerle okur önünde, arkadaşlık duygularımın çok ötesinde, bu iki değerli yazarı savunarak, kendimi hatta böyle söyleyen polisleri de savunuyorum. Değil bir yazar, herhangi bir insan için, bu türlü bir düşünceye saplanmak, bayağının bayağısı bir davranıştır. Herhangi bir insan, başka birinin, yiye içtiği, -onların deyimiyle- ziftlenip zıkkımlandığı için gezdiği bir yabancı ülkeyi övüyor diye düşünüyorsa aynı şeyi kendisinin de yapacağını anlatıyor, demektir. Başka türlü, nasıl olur da, ziftlenip zıkkımlandığı (!) için, bir insanın gittiği ülkeyi övebileceği düşünülebilir?

Sovyetler Birliği'ne ve öbür sosyalist ülkelere, son yıllarda Suat Hayri Ürgüplü, Ferruh Bozbeyle, Haşım İscan, gibi pek çok kimseler ve bizim parlamento üyeleri (çoğu AP li) gitmişler ve oralarını, gerek ordaki radyo ve basında, gerek dönüşlerinde burda övmüşlerdir. Niçin? Ziftlendikleri, zıkkımlandıkları için mi?

Bakü'ya gidişimde, Sertel'lerle görüşmüştüm. Sertel'ler, normal biçimde pasaportla yurtdışına çıkmışlar, yıllarca Roma'da ve Viyana'da yaşadıkları sonra, Türkiye konusultuğu için Bakü'ye yerleşmişlerdir.

Sovyetler Birliği'nde, eşi Neriman Ağaoglu'yla bir turistik geziye çıkmış olan Samet Ağaoglu, dönüşünde gezi izlenimlerini bir gazetede yazmış ve sonra bu yazılarını bir kitapta toplamıştır. Bu kitabında Samet Ağaoglu, Zekeriya Sertel'in, Bakü'deki Türkiye Komünist Partisi örgütünü başında bir kişi olduğunu yazmıştır. Samet Ağaoglu'nun verdiği bu haber, doğru değildir. Samet Ağaoglu'nunki nasıl bir hınc ve düşmanlıktır ki, yıllardan sonra bile, çok yaşlı bir eski gazeteci için, böyle asılsız yazılar yazabiliyor. Bir yazar ve bir sanatçı olan Samet Ağaoglu'nun başına gelen bunca acı olaylardan hiç yararlanmadığını gösteren bu türlü davranışına hep şaşıyorum.

Zekeriya Sertel, anılarını yazmış; adı, “Hatırlayabildiklerim”.

Bakü'da yazılı anılarını bana verdi, okudum. Çok ilginç buldum; özellikle “Serbest Fırka” ve “Demokrat Parti”nin kuruluş dönemleri” ni anlatan bölümleri ve gazetecilik anıları çok ilginç... Bu anıların, Türkiye'de yayımlanmasının çok yararlı olacağını, pek çok bilinmeyen, az bilinen, ya da yanlış bilinen gerçeklerin, ortaya çıkacağını düşündüm.

Sertel'lerle görüştün mü?

Bundan beş altı ay önce, Zekeriya Sertel, Paris'ten İstanbul'a gelen bir genç Fransız Türkologla bu anıları bana göndermişti. Ben de, Cumhuriyet'te yayımlanması için Nadir Nadi'ye vermiştim.

Şimdi sorguya gelelim.

Başı çıplak polis soruyor:

— Moskova'da tabii Zekeriya Sertel'le görüştün?

— Evet görüştüm, ama Moskova'da değil, Bakü'da...

— Sabiha Sertel'le?

— Görüştüm.

— Kızları Yıldız nerde?

— Moskova'da.

— Hangi adı kullanıyor, herhalde Yıldız değil, başka bir adı vardır...

— Başka adını bilmiyorum. Yıldız olarak biliyorlardı...

— Peki, bizim haber aldığınıza göre, sen Zekeriya Sertel'in hatıralarını Cumhuriyet gazetesine vermişsin...

— Evet... Nadir Nadi'ye verdim.

— Niçin Cumhuriyet gazetesine verdin de başka bir gazeteye vermedin?

— Beyfendi, başka bir gazeteye vermiş olsaydım, yine aynı soruyu soracaktınız, niçin başka gazeteye değil diye...

— Bir sebebi olacak Cumhuriyet'e vermenin?

— Zekeriya Sertel, Nadir Nadi'nin babası Yunus Nadi'nin arkadaşısıdır, dostudur. Cumhuriyet'i birlikte kurmuşlardır. Anılarında Zekeriya Sertel, Yunus Nadi'ye büyük yer vermiştir. Onun için, Cumhuriyet'e götürdüm.

Oysa, onbeş gün kadar önce, bu anıları Nadir Nadi'den geri almıştım; bende, evimdeydi. Kitap odamda, rafta, ortada duruyordu onu bulup alamadılar.

Her gazetede olduğu gibi, elbet Cumhuriyet gazetesinde de bulunan polis ya da muhbirleri, benim, Zekeriya Sertel'in yazılı anılarını Nadir Nadi'ye verdiğim haberini polise iletmisler, ama geri aldığını ya bilmediklerinden, ya vakit olmadığından olise bildirememişlerdi.

Nadir Nadi, bu anıların yayımlanmasını çok yararlı bulmuş, ama burda açıklamak istemediğim kendi özel nedenlerinden ötürü, Cumhuriyet'te yayımlanmasının doğru olmayacağını üzümlere bana söylemişti. Beni sorguya çeken polisleri, anıları Nadir Nadi'den geri aldığını söylemedim. Söylesen, durup dururken, bu da saatler süren bir soru konusu olacaktı. Nasıl olsa, Zekeriya Sertel'in anıları yayımlanacaktır.

Bu konuda sorgu sürüp gidiyordu.

— Kim getirdi sana hatıraları?

— Bir genç Fransız Türkolog.

— Adı ne?

— Bilmiyorum.

— Bilmez olur musun Aziziz... Demek, adamın adını bile sormadan anıları aldın?

— Adını söyledi elbet, ama unuttum... Bilmiyorum.

Gerçekten adını unuttum.

— Niçin gelmiş Türkiye'ye?

— Türk tarihi üzerine araştırma yapmak için gelmişti.

— Peki, ona kim vermiş hatıraları?

— Bilmiyorum, ama Pertev Boratav'la birlikte çalışıyorlarmış, o vermiş olabilir...

Bir daha söylüeyim, bu sorular ve cevaplar, burda yazdığım kadar kolay geçmiyor.

— Zekeriya Sertel niçin hatıralarını sana gönderiyor?

Baska bir polis destekliyor:

— Öyle ya, bu kadar adam varken sana niçin göndermiş?

— Beyfendi, ben Zekeriya Sertel'in gazetesinde çalıştım, eskiden tanırım. Sonra ben bu hatıraları okudum, Bakü'de...

— Niçin o zaman getirmedi?

— Bitmemişti.

— Niçin baskısına göndermemiş, bu kadar dostları var... Vâla Nurettin'e neden göndermemiş?

— Bunu kendisine sorun, ben ne bileyim? Herhalde, benim başıma Hıskim olduğuna düşünmüş olacak. Sonra Vâla hastaydı... Belki de o zaman ölmüştü...

"Bak kardeşim, dedim!"

Aksam olmuştu çoktan. Polislerim acıkmıştı. Ben, dün akşam yediğimle duruyorum, ama karnım aç değil...

Sandüviç söylüyorlar. Bir tahta kutu içinde sandüviçler geliyor. Herkes birer diğir alıp yiyor. Bana da, konukseverlik gösterip ikram ediyorlar. (Yediğim sandüviçin parasını verdimediler.) Sandüviçle çay içiyorum. Kutuda, yenilmeyen beş on sandüviç kaldı. Sorgudan sonra, yemem için bu sandüviçleri yanıma koydular. Yiyemedim.

Birara, içlerinden biri.

— Yaha Aziz, diyor, bak bizi uğraştırıp duruyorsun, çocuk çocuk bizi yemeğe bekliyor. Sentin yüzünden gidemiyoruz...

Polis molis ama yine de şaka yapmasını azbuçuk biliyorlar hani...

Hangi soru üzerindeydi, şimdi anıyamıyorum; o başı çıplak olanı, bana her nasılsa.

— Kardeşim... deyiverdi.

Ağzından çıkan bu “kardeşim” sözünden öyle bir pişmanlık duydu ki, artık geri de alamıyacığı için.

— Bak, sana kardeşim de dedik işte... Söyle doğrusunu! dedi.

“Kardeşim” diyerek bana büyük iltifatta bulunmuş oluyor, sonra da bundan pişmanlık duyuyordu.

Onlar konuşukça, bazı yüzlerine, bazı da önüne bakıyordum. İçimden gülesim geliyordu kimi zaman, çok zaman da büyük bir acma duyuyordum. Onlar soruyor, onlar konuşuyor; ben de düşünüyorum: Benim için topladıkları raporlar, arkama koydukları adamlar, şu sorgular, daha bundan sonra olanlar, sürecektir bütün bu boş, bombos işlemler, Türkiye'ye kaç patlamış, bu halka kaç mal olmuştur, diye... Acımaz da ne yapabilir?

GELECEK YAZI:

PSİKOLOJİ DE BİLİYORLAR

ANADOLU'DA SOL YAYIN GÜÇLENİYOR

BABIALI gazeteleri halk için mücadele yolundan her geçen gün biraz daha uzaklaşırken, Anadolu'nun devrimci basını sosyalist kavgaya daha güçlü olarak katılmakta, yurdun en ıssız köşelerine kadar gerçekleri ve doğruları duyurmaktadır.

Çeşitli illerde yayınlanan devrimci gazetelerin safına, geçtiğimiz ay Bandırma'da yeni bir gazete katılmıştır: EMEK... Kemal'in Ural tarafından yayınlanan EMEK Gazetesi'nde "Bağ-larken" başlıklı yazıda şöyle denilmektedir: "Mustafa Kemal'in Türkiye'si, sömürücülere ilk şamarı patlatmış ve tüm ezilen halklara bayrak olmuştur. Ancak, kendi çıkarını her şeyden üstün tutan bir azınlık, Kurtuluş Savaşı vermiş Türkiye'yi günbegün karanlığa itelemiş, ıssız, susuz, yoksul milyonlarca insanın yaşadığı bir ülke yapmıştır. Düny silâhları ile karşı-mıza çıkan yabancılar, bugün daha tehlikeli bir şekilde bu çıkarıcılarla ortak olarak, dost adı altında içimize yerleşmiş ve sömürmeğe devam etmektedirler. Bu sülüklerin tüm isteği, Türk köylüsünün Türk işçisinin kanını emmektir. Bizim isteğimiz ise uyanışı hızlandırmak güzel günleri yakın etmektir. Bu uyanışa, bu koşuşa yalancı, küfürle ve iftira ile karşı konulamaz. Sülükler mutlaka atılacaktır."

Antakya'da yayınlanan AN-TAKYA adlı gazetede Av. S. Galioglu, "Sınıf Bilinci Doğunca" başlıklı yazısında solcu kelime-sini şöyle anlatmaktadır: "Ha-len yürürlükte olan anayasamız, sosyal adalet fikrini getirdiği gibi, bunun gerçekleşmesini de istemektedir. Gerçekten sosyal adaletli müdafaa edenler, var o-lan adaletsizliklerden zarar gö-ren emekçiler ve emekten yana olan aydınlardır. İşte bunlara solcu denilmektedir. İktidarda olan AP ise, emeklerin sömürül-mesinden yasadır ve her mahal-lede bir milyoner yaratma fel-sefesini gütmektedir!"

Tokatta yayınlanan TOPÇAM gazetesinde Durduran Dünyayı İncecek Var başlığı altında Na-mık Degerliuyurt ise şöyle de-nilmektedir: "Düşünce özgürlüğü dediğimiz zaman sadece kendi düşüncelerimizi göz önüne ge-tiriyoruz. Bizim düşüncelerimizin karşısı olan düşünceleri ancak çıkarılarımıza dokunmadıkça gü-

zel buluyor. Beğeniyoruz. Çıkar-larımızı sarsmak isteyen düşün-celeri en adice planlarla sustur-mak istiyoruz. Aziz Nesin ola-yına ne dersiniz? Nasıl izah e-deceğiz? Demokrasi diyoruz, öz-gürlük aşığıyız diyoruz peki bun-lar ne? İçinizden bir Aziz Ne-sin'ın tutuklanması ile özgürlük elden gider mi? Bunun demok-rasiyle ne ilgisi var diyenleriniz olacaktır. Var efendim var çün-kü bir kişiye yapılan haksızlık, herkese yapılmış tehdit demek-tir."

Karabük'te yayınlanan SEN-DİKA Gazetesinde M. Nuri Ay-yahı İşçi Kardeş Yerini Bul baş-lıklı yazıda "Ey işçi, ey yeri geldiği zaman kanıyla, yeri gel-diği zaman alın teriyle bu top-

eğiteceksin. Seni Amerikan pa-rası kurtaramaz. Seni ağa, eş-raf, mütegalibe üçlüsü kurtara-maz. Seni ancak sen kurtarır-sın. Yıllardır Türk-İş'e bağlısın, eline ne geçti. Boşuna bekleme, katar doğuramaz. Devrimci İşçi Sendikalarına gireceksin. Yerini bul ve eyleme geç. Savaşlamak sana göre değil. Ezile ezile pos-tal gibi olmana sen razı olsan bile biz razı değiliz" diyerek iş-çileri birleşmeye çağırmaktadır.

Kırıkkale'de yayınlanan DAĞ-YELLİ Gazetesi, burjuvazinin kendi çıkarları için dini istis-mar etmesi sonunda ortaya çı-kan Hilâfetçi Parti meselesini ele alarak sormaktadır: "Şimdi burjuvazi takımına sormak lâ-zımdır. Böyle bir parti, olmaz

HİTLER
İkinci Dünya Savaşının ilk günlerindeydi. Baba Kar-piç'in lokantasında çalıştırıyorlardı. Dördüncü kadehten sonra coşan bir politikacı:

— Şu Hitler'in dedi bizim siyaset adamlarımızdan ne-si fazla. Ercüment Ekrem rakısından bir yudum içip cevap verdi:

— Sadece bir (II) sl...

YÖNCÜ
(Yalova - 22.7.1967)

rakları solayan insan: Türkiye'-de yıllar önce başlayan fakat baktı çıkarıcılar ve sömürücüler tarafından durdurulan sosyal u-yanışının senin içinden çıkan insan-ların ulusçu aydınların çaba ve direnişi ile yeniden başladı. Sen-in içinde kıymetli işçi liderleri vardır. Onların sesine kulak ka-bartacak, bir yandan da kendini

ya, muvaffak olup da iktidara gelecek olursan, sen dans edebi-lecek misin? Plajları yasaklama-yacak mı? Hele kokteyli part-iilere ne diyecekler. Sosyalist bir düzen hürriyeti kısıtlamaz. Bunun Demirel de bilir. Fakat geriatçılık hürriyeti ortadan kal-dırır. Senin rahatını kaçıran, yatına, dansına, içkine, hristi-

**MERKEPLER DE TURİZME
HİZMET
EDİYOR**

**BİR EŞEĞİN MEVSİMLİK
GELİRİ 600
DOLAR**

EŞEKLİ KALKINMA!

ADALET GAZETESİ
(13 Ağustos 1967)

ANT'IN NOTU: Bir eşeğin sadece bir mevsimlik geliri 600 Dolar, yani 6000 Lira'dır. Yine Türkiye'de, bizzat devletin hazırlamış olduğu istatistiklere göre, fert başına yıllık gelir ortalaması 2177 Lira'dır. Başka bir yerde de Sağlık Bakanı "Öyle hastaneler gördüm ki, eşeklerin ahırları burulardan daha bakımlı idi" demiştir.

Kısacası, Türkiye'deki tüm eşekler burjuvalaşmakta, vatandaşlar ise proleterleşmek-tedir.

TEKZİP

Bir süreden beri gazete-lerde oğlumun sandıktan çıktığına dair bazı haberler çıkmaya başladı. Bu konu-da en yetkili kişi olarak oğlumun sandıktan çıkma-mış olduğunu kesinlikle açıklarım.

ANAST
(Y. Kastamonu - 18.7.1967)

yanla ortaklığına bir çırpıda haşa diyecek geriatçılıktır. Esas-ta dindar vatandaş sosyalte ro-zalelerine karşıdır. İktidar din-darı sosyalist olan İşçi Partisi'ne karşı kışkırtmak istemektey-di. Fakat halk bu gibi tahrir-lere uymayacaktır."

Balıkesir'de yayınlanan ATEŞ Gazetesi'nde Cahid Albayrak da iktidara şu uyarmada bulun-maktadır: "Seçimle işbaşına ge-len ülkelerin gidişatına bakınız. İktidar koltuğuna oturduktan sonra fakir halkı, işçiyi, emek-çiyi ve köylüyü unutanlar, er-geç zovale uğramışlardır. Sen on-ların oylarını almak için türlü çeşitli diller dök, köy köy, bu-cak bucağ dolaş, sonra istedi-ğin koltuklara yığıp vaadlerini unut!.. Bu memleketin çoğunlu-ğu, bir zenginler, bir sonradan görmeler ve bir (oy çoğunlu-ğuyla idare bizdedir) diyenlerin elinde değildir. Bu memleket, hakiki demokrasiyi isteyenlerin, işçinin, emekçinin ve sömürgec-leri kat'iyen istemeyen aydın kişilerin yönetiminde ilerlemek istemektedir."

Babalar ve oğulları

Çetin Altan ile Ayık İh-sani'yi sizlere tanıtmaya lüzum yok. Bu hafta siz-le, bu iki yürekli babanın iki oğlunu tanıtıyoruz. Çe-tin'in oğlu Mehmet 15, İh-sani'nin oğlu Garip 9 ya-şındadır. Ve aşağıda oku-yacağınız şiirleri ile bu iki aslan yavrusu, babalarının savaşına katılmaktadır.

BAĞIR

Kadın mı, kazma mı ağır
Doğru konuşanı çağır
Daya ağzını sağır
kulaklara
Ey beş lira alan işçi bağır
Bağır be bağır!..

Galip SİRLİOĞLU

BAKLANBAÇ

Haydi saklanbaç oynyalım
Ben azınlık, sen çoğunluk
Yum bakalım gözlerini
Bakmak kıpırdamak yok
Balırsan dövüml
Oldu deyince aç gözlerini
Olmadı!.. Olmadı!..
A! A! Açıyor gözlerini
Jandarmalar, polisler
Amerika! Amerika!
Neredesin!..

Mehmet ALTAN

SAVAŞ GAZETESİ
(Trabzon - 15.7.1967)